Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Pontoppidan, Henrik.
Titel | Title:	Højsang : (af Magister Globs Papirer).
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	2. Udg.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : H. Aschehoug & Co., 1921
Fysiske størrelse | Physical extent:	155 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

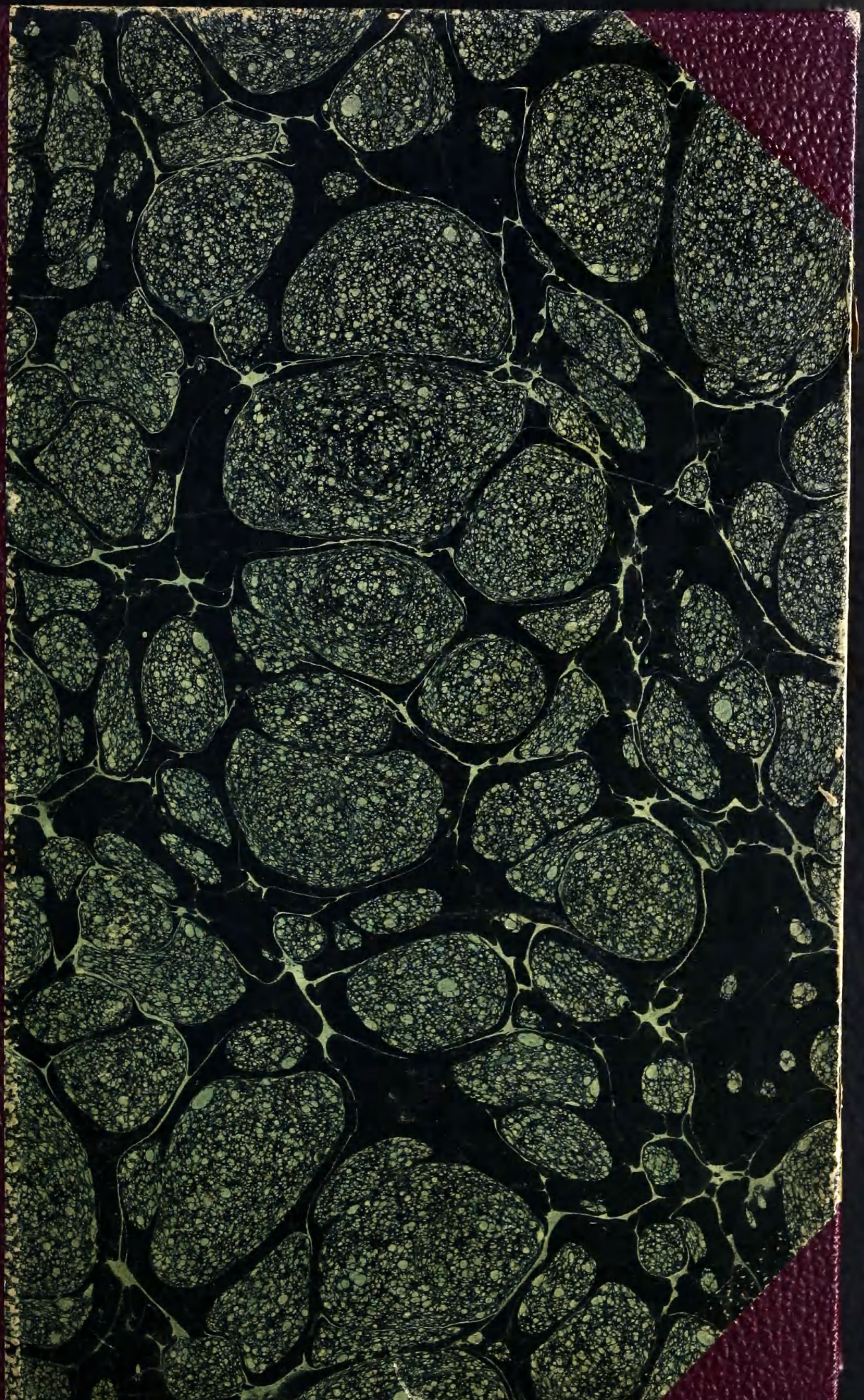

57/- 237/

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130020755114

HENRIK PONTOPPIDAN

HØJSANG

AF
MAGISTER GLOBS PAPIRER

1922. 299

H·ASCHEHOUG & Co·KØBENHAVN·MCMXXI

HØJSANG

HENRIK PONTOPPIDAN

HØJSANG

(AF MAGISTER GLOBS PAPIRER)

ANDEN UDGAVE

FORLAGT AF H. ASCHEHOUG & CO.
KJØBENHAVN · MDCCCCXXI

FØRSTE UDGAVE: 1896.

KJØBENHAVN - GRÆBES BOGTRYKKERI.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

ET FORORD

Jeg har i den senere Tid ofte tænkt paa, om ikke ogsaa jeg skylder Læseverdenen en tilforladelig og aabenhjertig Redegørelse for mit indvortes Menneske. I vore Dage, da Literaturen mere og mere udvikler sig til et offentligt Skriftemaal, en frivillig Gabestok for Forfatteren og hans Livsskæbne, gør en Skribent, hvem Publikums Dom ikke er ligegyldig, klogt i at opgive al gammeldags Forbeholdenhed og tilstede Læserne et ugenert Indblik hans Hjertes Lønkamre. Naar Øjeblikkets Digtermode udtrykkeligt fordrer et blottet Adamsæble og en udringet Vest, der tillader Digterbrystet at svulme frit og mandigt, gør man en latterlig Figur i Fadermordere og tilknappet Diplomat. Det er ikke alene en Modes første men ogsaa dens sidste Helte, der bliver dens Narre.

Saaledes er jeg kommen til den Erkendelse, at jeg ikke længer tør forholde Læseverdenen

en Udredning af Grundene til, at jeg, skønt snart fyrretyve Aar gammel og i en anstændig Livsstilling, ikke har giftet mig. Man kunde maaske ellers danne sig den ufordelagtige Mening om mig, at jeg ingen Kone har kunnet faa, eller — hvad der var værre, — at jeg er en ulykkelig forelsket, en tragisk Skikkelse overhovedet, der under Sorgløshedens Maske skjuler et mørkt fortvivlet Indre.

Vistnok vilde jeg ganske anderledes kunne gøre Regning paa det bogkøbende Publikums og navnlig Læserindernes Bevaagenhed, dersom jeg, — Lighed med agtede Kolleger — stillede mig i Positur med et blødend Hjerte og lod ane en himmelsk Rosamunde, under hvis Silkefod jeg vaandede mig, eller en dæmonisk Messalina, hvis Vellyst og Falskhed jeg afslørede med en saaret Løves Brøl. Ikke desmindre vil jeg modstaa Fristelsen til at formumme mig, det være sig nu som Lam eller Løve, jeg vil løbe den Risiko at vise mig som den, jeg er, et roligt henlevende Normalmenneske, en Filister om man saa vil, hvis Hjerte er uden ømme Pletter og overhovedet aldrig har været slemt til at inflammere; en velfornøjet, tevandsdrikkende Pebersvend, der i sin trygge Ensomhed har sin Spas af at

iagttage sine Medmenneskers erotiske Bukkespring, og som nu og da, naar Bibliotekstjeneste, Skoleundervisning og Arbejdet paa mit længe bebudede store, græske Glossarium tilsteder det, stjæler et Par Nattetimer til at nedskrive smaa Iagttagelser og Betragtninger.

Her skal jeg nu sandfærdigt og samvittighedsfuldt berette om en Tildragelse, der ikke alene blev bestemmende for mit Forhold til det andet Køn, men i det hele paa afgørende Maade har bidraget til at udvikle og modne min Livsanskuelse. Det vil da blive en Fortælling, hvormed jeg maaske alligevel tør haabe at tilfredsstille Tidens Fordringer til Literaturen. Intet er jo i vore Dage saa efterspurgt som solide Livsanskuelser. Saasnart der raabes med dem paa Gaderne (og man kan jo ikke høre Ørenlyd for profetiske Forkyndere) styrter Folk til Vinduerne og spørger om Prisen. Jeg tilstaar, at jeg ogsaa i denne Henseende altfor længe har overhørt Publikums Krav paa Aabenhjertighed. Med Føje fordrer den oplyste Læser, der anvender et Par Timer paa at gennemblade en Forfatters Bog, at erholde en bekvem lille Livsanskuelse med i Købet, helst sammenpresset til

en Læresætning, en moralsk Leveregel, som han kan indføre i sit fløjlsindbundne »Aandens Alfabet«.

Hermed bryder jeg da de syv Segl for min Mund og fremsætter mit personlige Syn paa Verdensordenen, at jeg ikke ved fortsat Tavshed skal mistænkes for overhovedet ingen reel Livsanskuelse at have, eller — hvad der var værre — at være en uroligt gærende Aand, kvalfuldt bespændt af obstruerende Stemningsstorme; eller — hvad der vilde være det allerværste — en ensom og uforstaaet Grubler, maaske en poetisk Seer og Styltegænger, kort sagt en af de ægte Digtere af Guds og vore Recensenters Naade.

Jeg er, hvad en forkvaklet og overspændt Tidsalder i mit fyrretyvende Aar har gjort mig til: et Menneske, der frem for alt elsker Tankens Klarhed og Sindets maskuline Ligevægt, — en Pedant, om man saa vil, hvis aandelige Livs Ernærings- og Fornyelsesprocesser forløber rolig og regelret uden nogen ved sygelig Gæring fremkaldt Oppustning med dertil hørende Angst-Bespændthed, Stemningskolik og Angerens uophørlige Ormekneb, og som i intet Tilfælde tillader sig at

tage Ordet uden at have forvisset sig om, at Pulsslaget er normalt og Tungen ikke belagt.

Og hermed begynder jeg nu min Fortælling.

I

Jeg henflytter min ærede Læser til et sørgeligt øde, vestjydsk Landskab, en nøgen Lynghede, hvorigennem der i snorlige Linje strækker sig en Række Telegrafstænger og langsmed disse en tom Landevej, der til begge Sider synes at føre ind i selve Himmelens Riger.

Det er en Dag i Slutningen af Oktober henimod Solnedgang. Et enligt Køretøj snegler sig henad den endeløse Vej.

Det er en tungt læsset Fragtvogn. Foran sidder Kusken paa et Bræt og dingler med det ene Ben ude over Hjulet. Hans Hoved luder mod Brystet. Af og til oplader han sin Røst og synger om en dejlig Mø ved Navn Gine. Men i det næste Øjeblik hænger det odne Hoved atter forover som paa et slagtet Faar. Han kommer inde fra Købstaden, hvor der har været Marked, og hjemfører en Snes Kaffeknægte fra Byens forskellige Beværtninger.

Ved Siden af ham paa Agefjælen sidder som eneste Passager en ung Mand og kryber sammen i en graa Kavaj. Det er en Blegnæb paa et Par og tyve Aar med mørke Dun omkring Munden og Pincenez. Hvem han er, og hvad denne fremmede Fugl har at gøre i en øde, jydsk Hedeegn paa en saa barsk Aarstid, skal foreløbig forties. Paa dette Sted maa den ærede Læser lade sig nøje med den Oplysning, at den mystiske Person, hvem jeg vil kalde Hr. Petersen, er en nybagt Kandidat, der er flygtet bort fra København, bort fra Bøger og Venner, fra Kafeer og Østergades Menneskevrimmel . . . dog ikke for at vende Fristelserne Ryggen og som en moderne Anachoret søge Fred i Ørkenens Ensomhed ved indadvendte Betragtninger. Ih, Gud bevares nej! Han vilde ikke være Barn af sin Tid, dersom han ikke tværtimod fandt Livet mellem Skifertagene altfor tamt og stemningsforladt, ikke tørstede efter vældige Oplevelser og sjælsbetagende Katastrofer til Akkompagnement af de løsslupne Elementers Rasen, — Himmerig og Helvede i een Mundfuld.

Nu, helt omsonst havde han dog ikke levet. Han havde endog været forlovet, havde vundet en yndig ung Piges Kærlighed, en atten-

aarig Rødtop, Datter af en agtet Bog- og Papirhandler paa Kristianshavn. Men om dette tragiske Kærlighedsforhold, der en kort Tid havde fyldt hans Hjerte med Sødme og hans Skrivebordsskuffe med Digte, skal der senere blive fortalt.

Mens han sad der og krøb sammen for den kolde Blæst, drog hans Blik søgende omkring i det store, triste Landskab, hvor der kun sjeldent saaes en menneskelig Bolig. Da rullede pludselig et let Tospænderkøretøj rask forbi bagfra. Han havde ikke hørt det komme paa Grund af Blæstens Larmen. I Agestolen sad en enlig, pelsklædt Herre, en midaldrende Mand med smukke Ansigtstræk og et tæt, smaakrøllet Fuldskæg.

»Var det en Præst?« spurgte han Fragtkusken, der nu med Møje fik Øjnene op for at betragte Køretøjet. Nej — forklarede denne, mens Savlet drev ham ned over Hagen. Det var Proprietær Lindemark fra Storgaarden. Men Lindemark var sgu forresten ogsaa hellig. Og det var nok især formedels den Kone, han havde faaet, sagde Folk.

Om hun da var saa meget gudfrygtig?

Karlen grinte fedt.

Nej, hun var ikke skæv til den Side. Hun

havde det nok mere med de verdslige Lyster, sagde Folk. Lindemark gik heller ikke med Øjnene i Lommen.

Om hun da var smuk?

Det havde han ingen større Forstand paa, vilde han sige.

Men forresten var hun da altid bleven kaldt for den kønne Fru Lindemark. Og skulde han udtale sin Mening, saa var hun, Fanden brænde ham, nok værd at linde en Knap for.

Med et melankolsk Blik fulgte Københavneren den bortrullende Vogn og denne pelsklædte Proprietær, der efter en vel anvendt Dag i Købstaden vendte hjem til sine hyggelige Stuer, til et velbesat Aftensbord, sin gode Seng og sin smukke Frue med de »verdslige Lyster«, mens han selv skulde tilbringe Natten i en eller anden ussel Hedekro, mellem klamme Lagener og mugne Dyner, der naturligvis vilde skaffe ham en Forkølelse paa Halsen. I sin mere og mere nedslaaede Sindsstemning begyndte han at sønderflænge sig selv med Haan, fordi han som en Tosse havde givet efter for en Indskydelse og for fuld Alvor ment, at den store Lykke, at selve Eventyret havde sat ham Stævne her i denne trøstesløse Afkrog af Landet.

Som Fuglen, naar det aftnes, flyver til sin Rede, saadan søgte hans Tanker tilbage til et Hus paa Kristianshavns Torv, hvor der hang to store Litografier af Kronprinsparret i Butiksvinduet. I et halvt Aar havde han haft sin daglige Gang i det Hus, var altid bleven ventet med Længsel og modtaget med Kys. Endnu for otte Dage siden var han i Forstuen bleven krystet af et Par ømme Kvindearme. Han var kommen til at tænke paa, at Familjen nu holdt Mørkning i Dagligstuen efter Middagsmaaltidet. Han saae Katharinas Far sidde og døse i Gyngestolen med sin Cigar, Moderen i Sofahjørnet med et Strikketøj, og henne ved Vinduet Katharina selv i sin mørkegrønne Kjole med Snorebesætningen og den sorte Fløjlskrave, der laa omkring hendes hvide Hals som en kælen Kattekilling. Hun sidder med Haanden under Kinden, belyst af Skæret fra Gadelygten udenfor. De rødgrædte Øjne har et tomt Udtryk som hos den, der er træt af at tænke og dog ikke kan finde Ro for Tanker. Nat og Dag har hun grublet uden at kunne forstaa, hvad der er sket.

Første Gang han havde lagt Mærke til hende var en Dag i Foraaret, da hun sammen med

en Veninde stod udenfor en Modehandlers Vinduesudstilling i Vimmelskaftet og »ønskede«. Hendes nydelige lille Skikkelse havde straks gjort et stærkt Indtryk paa ham. Ligesom Pigejægerne i de gammeldags Vaudeviller havde han siden forfulgt hende med ærbødige Hattehilsner og ildfulde Øjekast og tilsidst udstrakt sin Efterstræbelse til Faderens Butik, hvor han optraadte som rundhaandet Kunde. Indtil den vilde Jagt brat var endt i Tugt og Ære med en regelret Forlovelse og Forældrenes Velsignelse.

Det brave og ganske velstaaende Ægtepar, der ikke havde andre Børn, viste sig meget glade ved Udsigten til at faa en akademisk uddannet Mand til Svigersøn. Moderen, en djærv og munter Kristianshavnerinde, fik ofte den unge Piges Kinder til at blusse af den nysseligste Undseelsesrødme ved i hans Nærværelse at tale om sin Længsel efter Bedstemoderværdigheden. Men ogsaa den værdige Fader viste ham saa megen Venlighed, som en af sit Ansvar stærkt betynget Bog- og Papirhandler kunde tillade sig overfor et ungt Menneske med temmelig vildmandsagtige Anskuelser om de højeste Ting. Paa Familjens Søndagsudflugter til Charlottenlund og Dyre-

haven gav han saaledes sit Minde til, at de to unge nu og da sværmede lidt omkring for sig selv, naar de kun ikke fjernede sig længere bort, end at de kunde raabes op. Ligeledes tillod han dem at sidde alene om Aftenen inde i den mørke Spisestue, hvor der stod en lille Puf. Han forlangte blot, at Døren ind til Dagligstuen skulde staa paa Klem. Til Gengæld hostede han hensynsfuldt, naar det uforvarende hændte, at et Kys blev for kraftigt i Lyden.

Imidlertid gik det hurtigt op for den unge Kandidat, at hans Forelskelse ikke var den ægte, store og dybe Lidenskab, den svimlende Betagethed, som hans Hjerte gjorde Fordring paa. Naar han sad derinde paa Puffen med sin Katharina paa Skødet, følte han sig nok lykkelig og lagde smægtende sit Hoved til Hvile paa hendes faste Jomfrubarm. Men bagefter, naar han tankefuld skridtede hjem til sin Kvist under de flyvende Skyer, og især, naar han sad deroppe mellem de skraa Vægges fantastiske Skygger, vaagnede Skruplerne og gjorde ham skamfuld. Da var det, som om Blæsten, der i Nattestilheden strøg forbi udenfor hans Vindu, med sit klagende Sus krævede ham til Regnskab for den smaaborger-

lige Hverdagslykke, han havde overgivet sig til. Da skabte hans Fantasi ham forlokkende Billeder af store, stolte Kvinder, hvis Kærlighed var som et lynsvangert Uvejr af Lykke og dødbringende Kval, — Himmerig og Helvede i samme Favntag.

Desuden, han vilde jo være Digter, Sanger, selve Lidenskabens Tolk og Forherliger. Kunde han da forsvare allerede nu at lade sin Vingehest grimebinde i Ægteskabets Baas? Ofte gentog han for sig selv sin Yndlingsdigter Liebmanns Udfordringer til den danske Spidsborgeraand, disse djærve Poesier, i hvis Trods og Jubel Tidens Ungdom fandt det lykkelige Udtryk for dens egne stormfulde Længsler. Saaledes Digtet »Det danske Parnas«.

Hurra, min Pegasus!
Holla, min lystige Fole!
Vejrer du Bjerghøets krydrede Aande?
Holla — histoppe paa Højsletten græsser
fredeligt Side om Side
de mælkehvide Hopper!

— — — — — — — — — — — — — —

Stille — du brunstige Brune!
Smukt skal du Tidslerne æde,
fromt skal du Alfarvej træde,

om du blandt hædrede Skjald-Øg skal vinde
en Plads:
Vælg! Vil du bjerge til Æren en Smule,
nedad du hinke med hængende Mule,
ned til de kvækkende Tudsers Morads:
der ligger det danske Parnas!

Nu skulde det desuden hænde, at en af hans Venner vendte tilbage fra en Sommerrejse betaget af ulykkelig Kærlighed til en allerede forlovet ung Dame, som han havde truffet ved et Badested. Med hemmelig Misundelse var han Vidne til, hvorledes Vennen fra Dag til Dag hentæredes af sin Lidenskab og hverken kunde spise eller sove. Med Skamfuldhed tænkte han paa sin egen sunde Søvn og uangribelige Appetit, og han følte det som en bitter Ydmygelse, at han med sine treogtyve Aar endnu ikke var indviet i Lidenskabens store, hellige Mysterium, men stod udenfor som en, der ikke var fundet værdig.

I otte Dage havde han nu rejst omkring for ligesom med et Dødsspring at tiltrodse sig den Sjælens Svulmen i magtfuld Lykke eller Lidelse, som hidtil var ham nægtet. Og stadig havde han fulgt den Vej, hvorfra Vestenvin-

den kom, — denne hvileløse Vind, der Nat efter Nat havde hvisket forlokkende udenfor hans Vindu som Eventyrets lønlige Sendebud. Endnu havde han dog ikke oplevet andet, end hvad der kan falde i enhver Rejsendes Lod. Og nu sad han der i den voksende Skumring, gennemisnet af Havgusen, og saae de røde Skyer, der havde lejret sig over Solnedgangen, blegne mer og mer. Og stadig paany vendte hans modfaldne Tanker tilbage til det lille, hyggelige Boghandlerhjem, som han saa utaknemlig havde vendt Ryggen. I Fantasien trøstede han sin forladte Brud, idet han med bevæget Sind reciterede et lille Digt »Tilstaaelsen«, som han havde skrevet til hende efter en af Familjens Søndagsudflugter til Dyrehaven.

Skøn var Natten — kan du huske?
Maanen over Skoven sejled.
Under Skræntens Hybenbuske
gav du mig din Haand at kysse

— rakte du mig glad imøde
Kindens friske Blomstersmykke,
— satte du med Læber røde
Seglet paa min Ungdomslykke.

Alt omkring os blev saa stille.
Maanen tyst bag Skoven dukked.
I en Duft af Hybenroser
Elskovs første Blomst vi plukked.

II

Efter endnu en Times Sneglefart naaede Vognen en Hedekro, og her skulde Kandidaten overnatte. Det var blevet bælgmørkt, og Stormen var vokset tilligemed Mørket. Med Huj og Ho og Hurrihiluh kastede den sig over den ensomme Rønne, der i den unge Københavners Øjne lignede en Samling faldefærdige Fæhuse og ikke et Herberg for Mennesker.

Inde i den lave Rejsestald lyste en søvnig Lygte over en Række dampende Hesterygge. Han kom ned af Vognen og fandt med Besvær ind i en Skænkestue. Her sad foruden Kromanden tre rejseklædte Hedebønder med Halstørklæder helt op over Hagen. De sad omkring et Bord og spillede Kort. Tilsyneladende altfor optagne af Spillet til at lægge Mærke til ham saae ingen af dem op. Selv Kromanden, en kæmpestor Graaskæg i Uldskjorteærmer og Skindvest, svarede knap nok paa hans Godaften.

Kandidaten, der ikke tidligere havde været paa disse Kanter og ikke kendte Vestjydens Evne til at skjule sin Nysgerrighed, følte sig krænket af denne Ligegyldighed. Han rømmede sig stærkt og spurgte med Myndighed i Stemmen, om han kunde overnatte der.

»Jen, tow . . . fi'e, syv . . . ølle, tøl . . . jenogtyve!« — Uden at svare optalte Kromanden Værdien af sine Stik, udslettede et Kridt-Tal paa Bordet og skrev et andet i Stedet. Først da alt dette var samvittighedsfuldt besørget vendte han sig om mod den Fremmede og spurgte langtrukkent:

»Hwa'?«

»Jeg ønsker at vide, om jeg kan overnatte her?«

»Naa — saadden.«

Manden vendte sig til den anden Side, hvor en Dør stod paa Klem ud til Køkkenet.

»Sidsel-Lone! . . . Her er en Mandsperson, der vil ha'e Natlogis«, raabte han. Hvorpaa han vædede sit Monstrum af en Tommelfinger for at give rundt til en ny Omgang.

Kandidaten blev staaende ved Døren med sin tunge Vadsæk i Haanden. I hjælpeløs Forbitrelse saae han sig omkring i det lavloftede,

daarligt oplyste Rum, hvor der stank af Fusel og gammel Pibetobak.

Havde nu endda Køkkendøren aabnet sig for en ung Sidsel-Lone med æblerøde Kinder, en landlig frisk Krostue-Mø, med hvem en farende Svend i Mangel af bedre kunde have oplevet et lille Rejseeventyr. Men i Stedet for indslæbte der sig paa et Par udtraadte Pampusser et gammelt Kvindfolk med en Figur som et Dejgtrug og et Ansigt saa tvært og rynket som hin surmulende Heks i Eventyret, ved hvis Blik Øllet paa Bordet dovnede og Mælken i Kvindernes Bryster skiltes ad.

Hun havde et Lys i Haanden, et tyndt Spiddelys, som hun tændte ved Kakkelovnsilden og derefter snød med sine vaade Fingre, saa det spruttede. Saa sjokkede hun videre og lod ham med en Mumlen forstaa, at han skulde følge hende.

De gik tilbage gennem Forstuen og kom ind i et lille Aflukke, hvor der stod en Seng, en Træstol og et malet Bord. Det gøs i Københavneren. Tapetet paa Væggen var halvt opædt af Fugtighed, saa den raa Mur overalt grinede frem. Nogen Kakkelovn var der ikke, og der lugtede kvælende af Mug og Trøske. Desuden forekom det ham ganske bestemt, at

han i det Øjeblik, Døren gik op, havde set noget levende forsvinde ned i et Hul i Gulvet under Vinduet. Var det virkelig Meningen at installere ham her?

Han vendte sig mod Konen for at protestere. Men i det samme slog hans fortvivlede Stemning om og blev galgenhumoristisk.

»Naa! Dette er altsaa mit Paulun! Aa ja! Hvorfor ikke? Meget net! Virkelig stilfuldt! Sig mig blot i Fortrolighed, — der er vel ikke altfor mange Rotter indlogeret her? En enkelt kan være ret underholdende. Jeg sætter derimod ikke Pris paa at se de kære Dyr optræde familjevis.«

Konen var døv eller lod i hvert Fald saadan. Med sit Lys tændte hun en Praas, der stod i en Profit paa Bordet; hvorpaa hun trissede ud igen uden at have sagt et Muk.

Kandidaten kastede sig ned paa Træstolen og flød hen i sort Melankoli. Dette havde han altsaa faaet ud af sin Eventyrfærd! Han, som i dette Øjeblik kunde have siddet paa den blødeste Puf med den allerkæreste unge Piges Arme om sin Hals, sad her som den elendigste af alle Narre.

Udenfor paa Gangen hørtes tunge Træskotrin. Døren gik op uden at der var bleven

banket. Den flodhesteagtige Krovært stampede ind paa sine Klove.

Da greb Raseriet ham. Han foer op af Stolen og raabte:

»Er det virkelig Deres Mening, at jeg skal sove i dette Hul? De maa dog have et bedre Værelse.«

»Et bedre Værels'! A tøkkes da, her er hvad der skal være. Se han sig kuns rigtig om, bitte Far! Væ'sgo! Her er baade Spejl og Vaskefad, skuld' A mene. Og Natpøs osse«, sagde han efter at have bøjet sig frem og kigget under Sengen. »Her mangler it' noet. Og æ Seng skal han it' være ked a'. Om den osse er gammel, saa er den skøn at sove i. A ta'er mangen Gang selv min Middagslur i'en.«

»Naa — ogsaa det!«

»Hvor er ellers den Mand fræ?«

»Fra København.«

»Saa er De wal Handelsrejsend da?«

»Ja, jeg er Probenreuter. Jeg rejser i Humbug og nymodens Hjernespind. Hjemmespundet . . . garanteret vaskeægte.«

Havuhyret gloede dumt paa ham med sine store Vandøjne.

»Hwaaa . . .?«

Men nu standsede Kandidaten med et lyttende Udtryk. Han havde opfanget en knurrende Lyd inde fra den anden Side af Væggen. Det var en dyb Snorken.

»Hvem er det, der sover derinde?« spurgte han.

»Det er Løjtnanten.«

»En Løjtnant?«

»Ja, det er Klitassistenten. Han havde faaet wal møjet vaadt i sig. Saa la' han sig lidt hen og stræk' sig.«

»Maa jeg spørge, er det Brug her, at Deres svirende Gæster lægger sig ind paa Sengene?«

»Hys! Hys! La' ham it' høre noget. A skal sige Dem, han er noget forkert i Hovedet. Der er Fluer her!«

Han bankede sig med Langfingeren paa Panden.

»Naa! Ogsaa det! Her bliver efterhaanden ganske hyggeligt. Vil De sige mig, skal det Fluemenneske ogsaa være her i Nat?«

Kromanden vilde svare, men i det samme hørtes Stemmer ude fra Mørket, hvor en Vogn kort i Forvejen var rumlet ind i Rejsestalden. Yderdøren blev slaaet op, og Stormen foer gennem Forstuen og ind i Værelset med en Kraft, saa Lysepraasens Flamme trykkedes

helt ned i Tællen. Der blev et Øjeblik ganske mørkt. I den halvaabne Dør viste sig derpaa Overkroppen af en stor rødhovedet Mand i Kørepels og med Hundeskindskabuds.

»Er I her, Kromand? . . . Aa, lang mig en Lygte herud et Øjeblik, Søren Iversen.«

»Det skal ske, Hansen! Walkommen fra Staden! . . . Der er da it' no'et paa Færde?«

»Jeg veed it'. Det kom mig lie'som for, at den fjermer lammede lidt. Lindemark er her nok. Jeg saa hans røde staa derovre.«

»Ja, Lindemark sitter inde i den blow Stue.«

Kromanden fulgte den fremmede Mand ud, og Kandidaten var igen alene. Han blev staaende ude paa Gulvet og faldt i Tanker med sin Næseklemmer i Haanden. — Lindemark? — sagde han til sig selv. Saadan hed jo den gejstlig udseende Proprietær, som var kørt ham forbi, og som Fragtkusken havde fortalt om. Og den Mand opholdt sig her!

Han levede atter op. Skulde der endnu være Haab for ham om at kunne bjerge sig et menneskeligt Opholdssted for Natten?

Da han hørte Kromanden komme tilbage, satte han Lorgnetten paa Plads og aabnede Døren. Efter at have forlangt en Kop Kaffe, spurgte han, om der fandtes nogen anden

Gæstestue end den, han allerede havde været inde i, for i saa Fald ønskede han at drikke Kaffen der.

Jow, jow. Det ku' da godt la' sig gøre, sagde Kromanden og viste mod en Dør henne i den anden Ende af den mørke Gang, hvor der skinnede Lys ud fra et Nøglehul. Ved Hjælp af denne Ledestjerne lykkedes det ham bagefter at finde Døren. Han bankede paa og fandt ganske rigtig en Herre derinde, hvem han straks genkendte paa det mørkebrune, krøllede Fuldskæg. Stuen var ret stor, men saa lav, at Loftsbjælkerne, der bugede ned i Midten, knap syntes at hænge i fuld Mandshøjde. Ved den ene Endevæg stod en Slagbænk med Hynde og foran den et rundt Bord under en Hængelampe foruden nogle Pindestole. Dertil et Par store Spyttebakker af Træ. Resten var et tomt Gulv og en gammeldags Kakkelovn paa muret Fod.

Proprietær Lindemark sad ved Bordet og læste i en Avis. Lampelyset faldt paa hans vejrbrændte Ansigt, og Kandidaten blev paany slaaet af dettes Udtryk. Der var noget næsten forklaret deri og samtidig noget tungt alvorligt og dybt ensomt, saadan som det kan findes hos Folk, der nylig har haft en stor Sorg.

Kandidaten hilste Godaften og tog Plads paa en af de andre Stole, der stod omkring Bordet. Men et Øjeblik efter rejste han sig op og forestillede sig. Lidt overrasket løftede Proprietæren Øjnene fra Avisen og sagde nu ogsaa sit Navn.

»Kommer De fra Aalborg?« spurgte han.

»Jeg har overnattet i Aalborg. Jeg er fra København.«

Der fulgte en Pause. Proprietæren syntes igen at ville forskanse sig bag sin Avis, og det faldt Kandidaten ind, at han maaske havde sagt de sidste Ord lidt for selvbevidst. For at bøde derpaa fremkastede han saa en Bemærkning om Egnens ejendommelige Skønhed.

»Er det første Gang, De er her paa Vestkysten?«

»Til min Skam maa jeg tilstaa det. Men det har i mange Aar været mit højeste Ønske at besøge disse mærkelige Egne — Nordens Sahara, som vor store Digter Liebmann har kaldt dem, hvad jeg finder meget betegnende.«

»Er De Journalist?«

»Nej, jeg er Filolog . . . Det vil sige . . .«

»Aa, De er Videnskabsmand!« sagde Proprietæren pludselig interesseret og lagde Avisen

bort. »Ja vist er Egnen smuk og ejendommelig. Men slet saa ørkenagtig, som vore Forfattere gør den til i deres Beskrivelser, er den nu ikke. Der er i de senere Aar gjort meget for Beplantningssagen her paa Vestkysten. Dersom De interesserer Dem for den Slags Ting og paa Deres Tur skulde komme forbi Storgaarden — det er en god Mils Vej her vesterud — saa vil jeg bede Dem om at kigge indenfor. Der bor nemlig jeg, og det skal være mig en Fornøjelse at vise Dem, hvad jeg selv har faaet i Vækst paa forholdsvis kort Tid.«

Kandidaten bøjede Hovedet til Tak, og Blodet jog ham til Kinderne af forlegen Glæde. »Der fik jeg Bid!« tænkte han.

I det samme sprang Døren til Gangen op. Yderdøren var bleven aabnet, og Stormen jog igen hylende gennem hele Huset. Den store, tykke Mand med Hundeskindshuen kom lidt efter trampende ind og hilste Godaften paa rivende Jydsk. Han havde en Kørepisk i Haanden og hængte denne sammen med Huen og sin Kavaj op paa en Knagerække ved Døren.

»Godaften, Hansen«, sagde Lindemark. »Jeg syntes, jeg hørte Deres Stemme allerede for noget siden.«

»Ja, Fanden staa i det! Som jeg kørte ned ad Pannerup Bakke, kunde jeg se, at Krikken lammede. Men hvad er ellers det for et fremmed Mennisk'?«

»Maa jeg forestille«, sagde Lindemark. »Kandidat Petersen fra København — Proprietær Hansen til Skælgaarden.«

»Kandidat? — Er De Præst?«

»Hr. Petersen er Videnskabsmand og er kommen hertil for at studere Egnen. Blandt andet ønsker Kandidat Petersen at se vore Opdyrkningsarbejder.«

»Saa er De ogsaa kommen til den rette Mand da. Lindemark har noget at vise frem, som det er værd at kigge paa. Der skal De se Kulturer!«

»Naa naa, Hansen — gør nu ikke for meget af det. Saa bliver Kandidat Petersen jo kun skuffet.«

»Sludder og Vrøvl, Lindemark. Jeg si'er det, som det er, unge Mand! De kan — Fanden ta' mig — rejse hele Vestkysten over uden at se Mage. Om ti, tyve Aar kan vi sgu køre i Skoven her og lave Fest med Hornmusik og Syngepiger ligesom ovre ved København. Det bli'er en Tid at leve i!«

Han kastede sig tungt ned paa en Stol ved

Bordet midt imellem de to andre Herrer, der i det samme indhylledes i en bedøvende Spiritusaande. Manden vendte aabenbart ikke helt ubeskadiget tilbage fra sit Markedsbesøg i Købstaden. Øjnene var store og glasagtige, og ovenover Skægget blussede Kinderne som et Par Rødbedeskiver.

»Fik De saa Brøndlund'erne solgt?« spurgte Lindemark og tog igen Avisen.

»Ja, saagu' blev jeg af med dem.«

»Og hvad fik De saa for dem?«

»Lad os it' snakke om det. Der var ingen Slav i'en derinde idag. Sikke no'en Priser, han bød En, Jøden. Han sku' hænges.«

»Jeg saae, De sad i Formiddags henne paa Hotellet og havde muntert Selskab. Simon Nathan var vist ogsaa med. Jeg tror, De allerede var begyndt paa Romtoddyerne.«

»Ja, det var nogen Handelsrejsende af Nathans Bekendte. Og saa havde jeg saadan en gebommerlig Tandpine. Det var ligefrem ikke til at nære sig.«

»Undskyld! Kan Romtoddy hjælpe for Tandsmærter?« spurgte Kandidaten interesseret. Han havde for et Par Dage siden følt sig ængstet af nogen Uro i en Tand.

»Om det kan! Hvor er De fra, go'e Mand,

at De ikke veed det! Romtoddy er et ufejlbarligt Middel. Jeg bruger aldrig andet. Naar jeg fornemmer den allermindste Murren, ta'er jeg fire-fem skoldhede Toddyer, den ene lige i Rumpen paa den anden — og Tandpinen er væk som en Mis.«

»Men hvor er De saa selv henne, Hansen?« sagde Lindemark og skottede over Bordet hen til Kandidaten.

»Hva' —? Hvor jeg er? . . . Naa, De vil være morsom, Lindemark! De vil være morsom! Det skulde De nu hellere ta' og la' være med. For det kommer De sgu altid skidt afsted med. Nej, gaa hjem med den, Lindemark! Gaa hjem med den!«

Fuldskaben kom mere og mere op i Manden. Han maatte hvert Øjeblik standse sin Galen paa Grund af Hikke. Samtidig gjorde han det ene forgæves Forsøg efter det andet paa at tænde sin store Træpibe. Han strøg Tændstik efter Tændstik og bakkede uden at mærke, at Dækslet var tillukket.

Kromanden kom nu ind med Kaffe baade til ham og Kandidaten. Under Armen holdt han en Potflaske Kognak, som han anbragte midt paa Bordet.

»Ja, det er godt nok med det«, sagde Pro-

prietær Hansen og strøg en ny Tændstik. »Men veed I af, Søren Iversen, at der sidder En her og er misundelig, naar man ta'er sig et Stænk.«

I det samme blev alle stille. Døren til et Naboværelse var sagte gaaet op, og derhenne i Halvmørket stod en sært udseende Skikkelse, der holdt Haanden skyggende op for Øjnene, blændet som han var af Skæret fra Hængelampen. Det var en Mand i Fyrretyveaarsalderen, høj og mager, gusten som en Asiater og underlig klædt i en luvslidt Jagtdragt af udenlandsk Snit. De lange Ben var omviklet med Gamasjer op til Knæet, og omkring den senestærke Hals laa et rødt, blomstret Tørklæde med en Snip ned paa Ryggen.

Manden stod en Stund og mønstrede Selskabet i Tavshed. Da han opdagede den Fremmede, foer der et sky Udtryk over hans Ansigt. Saa vendte han sig bort og langede op efter en Bøsse, der hang paa Væggen ved Siden af Døren.

»Godaften, Hacke!« sagde den tykke Proprietær Hansen. »Kom og sid hos!«

Manden svarede ikke. Med Ryggen til Herrerne ved Bordet undersøgte han sin Bøsse og hængte den derpaa over Skuldren.

»Hvad skal De være saa spansk for, Hacke! Kom nu herhen, Menneske! Jeg gi'er en Omgang.«

Jægersmanden drejede Hovedet.

»Men jeg kender jo ikke den Herre der.«

»Nu skal jeg præsentere. Det er Løjtnant Hacke —«

»von Hacke«, rettede Lindemark bag sin atter udfoldede Avis.

»Javel . . . von Hacke. Klitassistent her paa Pladsen. Og Søskendebarn til Ministeren. At De veed det! Og det er Hr. Kandidat . . . æ . . . æ . . .«

Løjtnanten førte Haanden op til sit store, buskede Overskæg og bukkede kavalermæssigt med samlede Hæle.

»Mig en Ære«, sagde han.

»Kromand!« raabte Hr. Hansen. »Øl over det hele!«

»Tak, ikke noget til mig«, sagde Lindemark meget bestemt, hvorefter ogsaa Kandidaten af Klogskabshensyn bad sig fritaget. Han havde allerede vejret, at Lindemark og Løjtnanten ikke var Venner. Straks ved den sidstes Indtræden havde han set deres Blikke mødes som et Par krydsende Klinger. Desuden var Hr. v. Hacke aabenbart den forstyrrede Person

»med Fluer i Hovedet«, som Kromanden havde talt til ham om.

»Ja, saa kan I ogsaa godt faa Lov at sidde og mule da«, sagde Hr. Hansen. »Kom, Hacke! Sæt Dem ner i Sofaen og gør Dem det mageligt. De ser sgu ud til at trænge til en Kradser. Er det igen Hovedskallen, det er galt med? Indianere paa Taganlæget — hva'?«

Med alvorsfuld Mine slog Løjtnanten sig ned i det ene Hjørne af Slagbænken og lagde Bøssen fra sig paa Hyndet.

Her i Lyset tog hans Paaklædning og hele Skikkelse sig saa ynkværdig ud, at Kandidatens Medlidenhed uvilkaarlig blev vakt. De urolige Øjne mindede med deres sky Udtryk om et Barn, der er blevet bange i Mørke. Forøvrigt manglede han ikke Holdning. Der var en vis Festivitas i den Maade, hvorpaa han med sin lange, benede, nervøst dirrende Haand hvert Øjeblik strøg sig henover Overskægget, snart til den ene snart til den anden Side.

»Skaal, Deres kongelige Højhed!« sagde Hr. Hansen, da Øllet kom. »*Anstoss*! som Tyskerne siger. Har De forresten hørt den sidste Nyhed? Kandidaten her er rejst herover for at studere Lindemarks Beplantninger. Hvad siger

De til det, Hacke? Det driller, hva'? . . . Jeg skal nemlig fortælle Dem, Hr. . . . Hr. . . . Hr. Københavner, at Hr. v. Hacke er saadan en Slags Vildmand. Han er knusende gal over al den Civilisation, vi laver her. Om han kunde overkomme det, saa gjorde han hele Vendsyssel om til en stor Vildørken, hvor man kunde gaa omkring og jage Løver og Hyæner . . . og vilde Pigebørn! Jeg skal sige Dem, Hr. Hacke sværmer for dennehersens Naturtilstand . . . for Urtiden . . . De ved nok, dengang da Damerne gik uden Bukser!«

Han havde, mens han talte, hele Tiden holdt Ølkruset til Munden for at drikke. Men nu, da han endelig skulde til det, maatte han sætte Kruset fra sig for at sprutte ud i Latter og Hikke. Hans tykke Mave hoppede op og ned. Han kunde ikke faa et Ord frem.

Løjtnanten stirrede tavs hen for sig. Spektaklet og Mandens Stemme generede ham øjensynlig. Der var kommen endnu flere lidelsesfulde Rynker i hans Pande, og de røde Øjenlaag klippede nervøst.

»For Fanden! Hvorfor si'er I ikke noget«, kom det omsider halvkvalt fra Hr. Hansen. »Skal vi ikke ha' det lidt gemytligt. Lad os faa en god Historie, Hacke? . . . Nej, la' vær,

Løjtnant! La' vær' med at rulle med de Glugger! . . . Fortæl hellere Hr. Kandidaten den fra Plewna . . . om hende, Deres Muscka, der gjorde Krigen med som Tamburdreng og fik en Lille inde i Storetrommen . . . Kan De tænke Dem, Hr. Københavner . . . lige midt under Marschen, mens Hr. Hacke buldrede løs af alle Kræfter paa Kalveskindet for at man ikke skulde høre hende skrige. Den er god, hva'? . . . Eller op med den ovre fra Asien, De veed nok, da De fik Løvefrikase til Frokost. Og Tigerfrikadeller med stuvede Abekattefingre.«

Han slog Næven i Bordet, saa Glas og Kopper klirrede, og faldt tilbage i Stolen med et nyt Latterbrøl.

Løjtnanten greb sig fortvivlet med begge Hænder omkring Hovedet.

»De bruger saa mange Ord, Hr. Hansen. To er nok, siger Skriften. Spørg Hr. Proprietær Lindemark.«

Ved at høre sit Navn løftede Lindemark Hovedet.

»Hvad taler De om?«

Løjtnanten bøjede sig med ironisk Høflighed.

»Jeg var saa fri at udtale, at Deres Ven vistnok vil komme til at bøde for Ordspild i

den anden Verden. Dersom min Hukommelse ikke slaar mig fejl, findes der i en vis Bog et bemærkelsesværdigt Ord —.«

Hr. Hansen faldt ham i Talen.

»Den anden Verden! Det er svært, som De har faaet travlt med den anden Verden i den sidste Tid, bitte Hacke! Hvad er der i Stykker med Dem?«

Hr. v. Hacke løftede sit Krus.

»Hr. Proprietær Hansen! Tør jeg bede Dem formelde Deres Frue min Respekt.«

»Min Kone?« fniste den anden og skævede til Lindemark. »Nu har jeg mine Bukser fulde! De veed vist ikke rigtig, hvem De snakker med, Hacke!«

Men pludselig svandt Grinet fra hans Ansigt. Underkæben sank ned. Som om han med eet var bleven ædru, lagde han sig med hele sin Vægt truende frem over Bordet.

»Nu skulde De ellers . . . Det vil jeg sige Dem, Hacke . . . begynder De at kissemisse med min Kone, saa —«

»Lad fare! Lad fare!« afbrød Løjtnanten ham med udstrakt Haand. »Skaan mine Trommehinder, jeg be'r Dem!«

Derpaa vendte han sig med nedladende Venlighed mod Kandidaten.

»Agter De at opholde Dem her i længere Tid?«

»Nej, jeg er her nærmest kun paa Gennemrejse.«

»Rimeligvis behager Lokaliteterne Dem ikke. Meget forstaaeligt! Jeg vil forberede Dem paa, at der er en rigelig Indkvartering af Skarnbasser i Sengehalmen. Men saadan er Livet her . . . i alle Forhold. De forstaar? Man har at vænne sig til den fortrolige Omgang med Skarnbasser. *Que faire? Il faut être souple avec la pauvreté!* — De er Kandidat, ikke sandt?«

»Filolog — ja.«

»Meget interessant Studium. Hvor gammel er De, med Forlov?«

»Toogtyve.«

»En misundelsesværdig Alder! Har man naaet de Fyrretyve, er Resten nærmest blot en Indøvelse i at blive fortæret af Maddiker. Trøstefulde Udsigter, ikke sandt?«

Han trak i sit Skæg og lukkede Øjnene med et smægtende Udtryk.

Lindemark havde faaet Uro paa sig. Det kunde høres paa hans Fødder, der idelig flyttede sig paa det sandstrøede Gulv. Saa kiggede han ogsaa hvert Øjeblik paa sit Ur,

og tilsidst rejste han sig og gik hen til Vinduet for at se, om ikke Maanen begyndte at lysne, saa han kunde komme afsted.

Da han vendte tilbage, spurgte han Københavneren, om han ikke vilde gøre ham den Fornøjelse at tage med til Storgaarden og blive der om Natten. De kunde saa straks om Morgenen spasere ud sammen og se hans Beplantninger og hvad han ellers havde at vise ham. Der var jo virkelig ikke rigtig hyggeligt her paa Kroen, og han havde god Plads paa sin Vogn.

Det var en Overrumpling, og Kandidaten var et Øjeblik lidt tvivlraadig. Hans Glæde over Indbydelsen vilde have været større, dersom den var kommen, før Hr. v. Hacke havde vist sig. Han var bleven ikke saa lidt optaget af dette Menneske og følte sig stærkt fristet til at blive her blot for at gøre hans nærmere Bekendtskab. Han sagde til sig selv, at denne luvslidte Verdensmand og Kriger dog endelig var en egenartet Figur, som han engang vilde kunne bruge i en Roman.

Udsigten til at faa et hyggeligt Værelse og en Seng uden Skarnbasser gjorde dog Udslaget hos ham.

»Men kan jeg virkelig forsvare at gøre Ulejlighed?«

»Saamænd kan De saa! Her i Vendsyssel gør vi aldrig saa mange Omstændigheder. Om lidt har vi Maanen, saa kan vi køre.«

Løjtnanten, som var gaaet hen for at stoppe sin lille Jagtpibe af Tobakstønden, der efter gammel, jydsk Kro-Skik stod ovenpaa Kakkelovnen til Gæsternes fri Afbenyttelse, havde herfra fulgt dette Ordskifte med spidsede Øren. Han vendte Ryggen til Bordet, men engang drejede han Hovedet om og betragtede Kandidaten med et mørkt Blik.

Imidlertid benyttede Hr. Hansen Lejligheden til i al Ubemærkethed at forberede en Spas. Mens de andre var optaget, hældte han Indholdet af Løjtnantens halvtømte Ølkrus ned i Spyttebakken, der stod ved hans Fødder, og fyldte det med Kognak fra Flasken. Derpaa sad han med uskyldig Mine og gjorde et nyt Forsøg paa at faa Ild i sin store Træpibe.

Pludselig gav Løjtnanten sig til at nynne derhenne ved Kakkelovnen. Det var en Stump af en højst uanstændig Vise.

»Kender De den, Hr. Lindemark?« spurgte han. »Siden De lader til at ville etablere Dem som barmhjertig Samaritan her paa Pladsen

og hellige Dem Ungdommens Opdragelse, skulde De lægge Dem efter Folkepoesien.

„Mens Ludvig foer fra Havn til Havn,
hun sov saa sødt i Thorvalds Favn.«

Da han kom tilbage til Bordet, røbede hans Væsen en heftig indre Ophidselse. Med en besynderlig umotiveret Latter kastede han sig tilbage i Bænkehjørnet og lagde ugenert det ene af sine gamasjeklædte Ben op paa Hyndet.

»Undskyld, Højstærede!« sagde han og vendte sig med et ondt Blik til Kandidaten. »Jeg ser, De gaar med høje Flipper — Jeg vil ikke paastaa, at det klæder Dem; men det maa siges at være en saare praktisk Mode for visse Folk. Forsynet har jo sine overgivne Luner. Det anbringer undertiden en latterlig Stilk under Hovedet paa Folk i Stedet for Hals — ligesom under Kaalhovederne.«

»Nu kan det vist være tilstrækkeligt, Løjtnant Hacke«, faldt Lindemark alvorlig ind. »De anstrænger Dem over Evne for at være aandrig.«

Blodet fløj Løjtnanten til Hovedet. Men han beherskede sig, slog ud med Haanden og sagde:

»Altid til Tjeneste! . . . Rimeligvis er det i

det hele højst formasteligt af en Person i min nuværende inferiøre Stilling at udtale sig saa frit i Deres Nærværelse, Hr. Proprietær Lindemark! En saa fortjenstfuld Mand! Næsten Justitsraad! Det maa være min Undskyldning, at min Familje i mere end to hundrede Aar har tjent Konge og Fædreland i de højeste Stillinger og med den allerhøjeste Paaskønnelse.«

Hr. Hansen greb nu sit Krus og tog til Orde.

»La' vos holde Fred, Hacke! La' vos være gemytlige og ikke skændes! Hvorfor drikker De ikke noget? De er jo ganske valen i Halsen. Ta' en Slurk af Øllet. Skaal!«

Løjtnanten tog om Hanken paa sit Krus.

»Til Tjeneste! Vær saa god at bringe Deres Frue min respektfulde Hilsen! Paa Ære, jeg mener det af et oprigtigt Hjerte. Vær saa god at sige Fru Hansen, at jeg ligger i Støvet for hendes Silkefod!«

»Naa, gør De det, Hacke! Nu kan De jo vise det ved at tømme Glasset paa min Kones Velgaaende. Skaal!«

»Skaal, Hr. Hansen! De og jeg, vi forstaar hinanden. Hvad er vi Mennesker, Hr. Hansen? Hvad er en Kvinde? Fjorten Alen Tarme, der

tilmed ikke lugter godt. Der er ingen Grund til at lave himmelvendte Øjne. Vi bør smukt holde Næsen ved Jorden ligesom Svinene. Prosit!«

Han løftede Kruset til Munden. Men paa Halvvejen standsede han med et Ryk. Kognakslugten havde røbet det lumske Anslag.

Ved Synet af hans vilde Øjne forstod Lindemark straks Sammenhængen. Han kendte af Erfaring Hr. Hansens Rævesnapse og sendte ham et fortørnet Blik.

Det saae ud, som om Løjtnanten i sit Raseri vilde slynge Kruset med dets Indhold i Hovedet paa dem. Men efter et Øjebliks Betænkning skete der akkurat det modsatte. Han satte det for Munden og skyllede Indholdet i sig.

»Mand dog! Er De forrykt!« raabte Lindemark og sprang op for at rive Kruset fra ham. Men det var for silde. Han havde tømt det lige til Bunden. Og nu slog han det med al sin Kraft ned mod Bordpladen, saa det splintredes i mange Stykker, der fløj ud over Gulvet.

De blev alle maalløse. Selv Hr. Hansen standsede af Betuttelse sin Fnisen. Og Kandi-

daten, der endelig begyndte at begribe, hvad der var sket, blev bleg af Sindsbevægelse.

»Hvad godt?« spurgte Løjtnanten og maalte Selskabet med et Blik fuldt af ophøjet Foragt. »Var det maaske ikke Meningen? Er de Herrer bange for at se en drukken Mand?«

I det samme stak Kromanden sit graa Hoved ind ad Døren for efter Ordre at melde, at det var begyndt at lysne.

»Hejda! Krofa'r! Statsautoriserede Snapseskænker!. . .«

Men Hovedet var igen forsvundet og Døren lukket. Lindemark og hans Gæst rejste sig. Ogsaa Hr. Hansen fik pludselig travlt med at komme afsted.

»Min ærbødigste Hilsen til Deres Frue!« gentog v. Hacke. »Sig hende, at jeg har drukket paa hendes Sundhed i Betragtning af, at hun har en Ægtefælle paa fjorten Lispund. Gid hun maa overleve det! Salut!«

Han havde løftet sin Bøsse op fra Sofahyndet, og nu affyrede han den i strakt Arm hen imod Kakkelovnen.

»Salut!« gentog han, og atter knaldede et Skud, mens Haglene raslede omkring paa Gulvet og Stuen fyldtes af Krudtdamp.

Kromanden styrtede ind. En Hund hylede

ude i Køkkenet, og hele Huset kom paa Benene.

»Hvad er dether for Optøjer! Er det nu igen Dem, der er paa Spil, Hacke?«

Den gamle Graaskæg var vred som en Tysker. Hr. Hansen hviskede til ham:

»Ti stille, Søren Iversen! Vi maa se at faa ham skaffet til Side. Han bliver rent fjolret nu.«

Til Løjtnanten selv sagde han, idet han forsigtig rykkede ham i Ærmet: »Vær nu skikkelig, Hacke! Det var slet it' ondt ment. Kom nu, go'e Ven, saa gaar vi en lille Tur og lufter vos lidt.«

Han vilde tage ham under Armen. Men Hacke var nu bleven aldeles ustyrlig.

»Rør mig ikke — Stinkdyr! Til Helvede med jer allesammen! . . . Hvor er han henne, den unge Silkeabe? Fred med ham! Lad ham more sig! Lykke til Arbejdet! Sig ham, at min Velsignelse følger ham! Vist saa! Min Velsignelse!«

Hans Øjne var uden Blik; og nu sank Hovedet langsomt bagover. Mens han med svagere og svagere Stemme vedblev at gentage de sidste Ord, blev han ligbleg, og pludselig faldt han sammen med en Rallen.

Kromanden og Hr. Hansen løb bestyrtede til. Den sidste stænkede ham noget Øl i Ansigtet og løsnede det røde Halstørklæde. Ogsaa Lindemark kom tilstede for at hjælpe, mens Kandidaten blev staaende rædselsslagen henne ved Døren.

»For Guds Skyld! Han dør jo!«

»La' vos lægge ham ind paa Sengen«, sagde Hr. Hansen. »Saa kommer der nok Liv i ham. Har I nogen Draaber, Kromand?«

De bar ham bort. Kromanden tog omkring ham med Armene. Men det lange Legeme hang slapt ned. Hr. Hansen maatte holde Hovedet oppe, Hr. Lindemark Benene.

Et Par Minutter efter kom Hr. Hansen tilbage og kunde meddele Kandidaten, der endnu stod og rystede, at Løjtnanten var kommet til Live. Det havde bare været en Besvimelse.

»Han er vist et meget lidenskabeligt Menneske«, sagde Kandidaten, der nu var fast overbevist om endelig at have fundet et værdigt Emne for en Digtning i den høje Stil. »Og meget ulykkelig, ikke sandt?«

»Ja, Fut og Fyr helt igennem. Og farlig for Fruentimmerne, skønt han jo ikke længer er nogen Aarsunge. Mellem os sagt . . . der er

besynderlig en vis Dame her paa Egnen . . . Hys!«

Lindemark kom i det samme ind fra Gangen. Han meddelte, at Vognen nu var parat.

Lidt efter var de borte. Løjtnanten havde faaet Draaber og var faldet i Søvn. Kromanden gik omkring i Stuen, hvor Krudtrøgen endnu hang under Loftsbjælkerne. Han undersøgte Væggen bag Kakkelovnen og fandt her Hagl ved Hagl.

»Fanneme!« bandte han. »Er it' ogsaa Skilderiet bleven knaldret. Det skal blyw ham en dyr Spas, skal'et!«

III

Proprietær Lindemark og hans Gæst havde en god Mil at køre. Stormen var taget til, og Maanen, der sad skjult bag Skyerne, lyste ikke stærkere, end at man akkurat kunde skimte den Bivej, som Hestene af sig selv var drejet ind paa. Naar Lindemark havde bedet i Kroen, var det alene paa Grund af Mørket og fordi man ikke kunde køre med Lygter her i saa stærk en Blæst.

I Begyndelsen vekslede han og Kandidaten ikke mange Ord. Dertil var de hver paa sin Vis altfor optaget af Scenen i Kroen.

»Det gør mig ondt, at De skulde blive Vidne til et saa uhyggeligt Optrin«, sagde Lindemark omsider. »Proprietær Hansen har en uheldig Tilbøjelighed til at arrangere Spektakelscener«.

»Deres Ven, Løjtnant v. Hacke er vist et meget ejendommeligt og højst ekscentrisk Menneske«, ytrede Kandidaten forsigtig prøvende.

Lindemark betænkte sig en Tid paa Svaret.

»Hr. Hacke hører til de ulykkelige Mennesker, der — som man siger — er kommen paa Kant med Tilværelsen; det vil rettelig sige: med sig selv. Jeg har oprigtig Medlidenhed med ham. Naar De kalder ham min Ven, maa jeg dog modsige Dem. Udover den selskabelige Omgang, som Forholdene i en afsides Egn saa at sige paatvinger En, har jeg absolut ingen Forbindelse med Hr. Hacke.«

»Han synes at have haft en meget bevæget Fortid. Dersom jeg forstod en Ytring af Proprietær Hansen rigtig, har han som ung Løjtnant deltaget i den russisk-tyrkiske Krig.«

»Saadan fortæller han selv, og det forholder sig vistnok rigtigt. Men Hr. Hacke er forøvrigt i Besiddelse af en sand münchhausensk Fantasi. Det er ham ofte meget vanskeligt at skelne sine egne Oplevelser fra andres Bedrifter. I de fleste Tilfælde tror han dog sikkert selv paa, hvad han fortæller.«

»Men hvordan er dog en saadan Mand havnet herovre? Og som Klitassistent?«

»Ja — hvad skal man sige? — det er en saare underordnet Stilling, som egentlig ingen Steder hører hjemme. Pladsen blev for to Aar siden lavet til ham for at faa ham an-

bragt. Den afgaaede Ministerpræsident er hans Onkel. Naa, jeg siger ikke noget til det. Han var dengang i enhver Henseende saa langt nede, som et Menneske af god Familje kan komme, naar han ikke skal gaa helt tilgrunde.«

»Boer han paa Kroen?«

»Nej, han har indlogeret sig hos en Bonde herude i Klitten, hvor hans Familje betaler for ham. Men forresten tror jeg nok, at han for det meste opholder sig i Kroen, naar han da ikke strejfer omkring paa Heden uden Maal og Med.«

»Det undrer mig«, sagde Kandidaten, »at en saadan Mand finder sig i den Tilværelse«.

»Jeg siger Dem, at han var meget forkommen dengang — baade aandeligt og legemligt. Han havde vistnok kun Valget mellem denne »Forvisning« — som han selv kalder Opholdet her — og et Sted, hvor overhovedet al Frihed vilde være ham berøvet.«

»Hvorledes mener De?«

»Galeanstalten.«

»Tænkte man paa at indespærre ham?«

»Det vilde sikkert have været bedst for ham, om man havde gjort Alvor af det. Han er, som sagt, et meget ulykkelig stillet Men-

neske, som aldrig vil komme til Fred og Forstaaelse med sig selv — og derfor heller ikke med andre.«

Kandidaten blev oprørt over denne Tale; men for ikke at forløbe sig tav han stille.

Han tænkte ved sig selv: Der sidder du, tamme Krage, saa jesuitisk overbærende, og skræpper op om denne vilde, hjemløse Fugl, der flakker ensomt om paa Heden med sin Menneskeforagt og sine mørke Tanker. Hvilket Billede af Livets blodig-beske Ironi!

Han lod Blikket vandre omkring over det lyngsorte Ørkenland — dobbelt vildt og dystert nu i det sparsomme Lys af Maanen, der just dukkede frem over en Skyrand. Sandelig! Vestenvindens løndomsfulde Tale havde alligevel ikke narret ham! Her sad han jo midt i Eventyrets Land, i Fortryllelsens Rige, hvor Naturen selv talte Lidenskabens Sprog og alt var endeløst stort, uden Grænser.

Han mindedes Liebmanns »Stormsang ved Stranden« og fremsagde for sig selv disse Strofer:

Saa mangen priser din Skt. Hans,
naar til en stakket Sommerdans
du kiltrer op din Taagedragt
med Sydens laante Pragt.

Nej, heller synger jeg din Pris,
mens Nordenvindens Tugtensris
gaar over Høj og Dal med Brag
en sortblaa Vinterdag.

Han forstyrredes i sin Natur-Andagt af Lindemark, der med Pisken gjorde ham opmærksom paa et omdrejende Straalehjul, der med visse Mellemrum fejede hen over den nordlige Himmel.

»Det er Løgstrup Fyr«, forklarede han. »Og derhenne har vi Storgaarden.«

Han pegede mod Sydvest, hvor der saaes et enligt Lys. I Skæret fra Ildhjulet skimtedes ogsaa den første Klitrække, og gennem Stormen kunde man begynde at høre Havets hule Drøn.

Saa dundrede det under de otte Hesteben. De kørte over en Bro. Noget Vand rislede nedenunder gennem Stigbordet i et Sluseværk, og da det gik op for Kandidaten, at dette maatte være et Led i Hr. Lindemarks saa højt berømmede Opdyrkningsværk, grebes han af et mildt Vemod. Nu var han altsaa igen udenfor Elementernes frie Tumleplads og fandt dem bundne med Jern og Slaa som Slaver i Civilisationens Trædemølle.

En halv Snes Minutter efter rullede Vognen ind over den store Gaardsplads. En Stalddør, der aabnedes, blev af Stormen slaaet ind mod Væggen med et Skrald som en Kanonsalut, og en Karl kom luntende med en Lygte.

Inde i Forstuen blev de modtaget af en rundmavet Tjenestepige, der gloede dumt paa den Fremmede uden at hjælpe ham af med Tøjet. Et Sted bag en lukket Dør ovenover Trappen gøede en Hund med grovt Mæle. Lidt efter viste der sig en ældre Husjomfru med sort Kappe og hvidt Forklæde.

»Jeg bringer en Gæst med,« sagde Lindemark til hende. »Det søndre Gæsteværelse er vel i Stand? Sørg for, at der bliver lagt i Kakkelovnen derinde. — Er min Hustru nede?«

»Fruen sidder i Dagligstuen.«

Han ledsagede sin Gæst ind i et Værelse, som havde Indgang direkte fra Forstuen. Der blev tændt Lys derinde, og Kandidaten saae sig om. Hvor var her indbydende! En bred Mahogniseng med snehvidt Forhæng. Tæppe paa Gulvet. To Sølvarmstager paa Spejlkonsollen. Et lille Bogskab med indbundne Bøger. — Han glemte for et Øjeblik helt sin Uvilje mod Lindemark og trykkede hans Haand.

En Stund efter, da han havde faaet pakket ud og pudset sig, kom hans Vært tilbage og førte ham ind i Dagligstuen.

Her sad Fruen i en lav Lænestol under en Lampe med storblomstret Skærm. Det var en mørkblond Dame i Midten af Trediverne. Hun holdt en Bog i Skødet og skjulte ikke sin Misfornøjelse over at være bleven forstyrret i Læsningen. Lindemark forestillede, og Fruen hilste uden at give den Fremmede Haanden eller besvare hans mange Undskyldninger for, at han kom her og voldte Ulejlighed. Med sine store, graaladne Øjne maalte hun ham fra Hoved til Fod med et næsten uforskammet ligegyldigt Blik.

Det skuffede desuden Kandidaten, at hun ikke var større. Han havde forestillet sig hende i den grandiose Stil. Hun var ikke engang yppig. Var dertil bleg og havde blaalige Skygger under Øjnene.

Lindemark rullede en Lænestol frem. Hans Væsen var præget af sær Nervøsitet.

»Værs'go' — tag Plads!«

Kandidaten satte sig, og efter en ny, længere Pause bemærkede endelig Fruen:

»Det er en usædvanlig Aarstid, De har valgt

til Deres Udflugt. Turister plejer at foretrække Sommeren her.«

»Jo vist, Frue — men — jeg henregner ikke min Rejse til de almindelige Turistudflugter.«

»Nej — det er sandt — De er Videnskabsmand.«

»Naa, det er dog heller ikke netop i den Egenskab, jeg har begivet mig ud paa denne Rejse.«

»De er maaske Journalist? Eller Forfatter?«

Kandidaten rødmede.

»Journalist er jeg i hvert Fald ikke.«

»Hvad for noget? Er De Digter?« spurgte Lindemark og standsede paa Vejen ind til Stuen ved Siden af. Og det var tydeligt nok ikke noget Glædesudbrud.

»Nej — nej!« raabte Kandidaten forvirret. »Det var ikke saadan ment! Det vil sige —.«

Husjomfruen var imidlertid kommen ind. Paa en frygtsom Maade havde hun nærmet sig Fruens Stol, og nu tilhviskede hun hende et Spørgsmaal angaaende Aftensmaden. Men Fruen afviste hende.

»Spørg min Mand!« sagde hun kort.

Hvorpaa den Gamle slukøret fulgte efter Lindemark, der var gaaet ind for at tænde Lampen i sin egen Stue.

Da Fruen var bleven alene med Kandidaten, tog hun Bogen op fra sit Skød og gav sig til at blade i den. Det var et tarveligt Lejebiblioteks-Eksemplar med Nummerseddel paa Ryggen, og det gjorde et pinligt Indtryk paa den tilkommende Digter at se denne halvsmudsige Allemandsbog i saa intim Berøring med hendes smukke, velformede Hænder. Han tænkte ved sig selv, at saadanne blomsterhvide Kvindehænder altid burde omfatte en fin gammel Duodez med Guldsnit eller — allerhelst — et Bind af hans egne Fremtidsværker i Elfenbens-Maroquin med haandtrykt Forgyldning.

»Kender De denne Roman?« spurgte hun.

»Hvilken, Frue?«

»Det er Bitschkoffs »Nathalia«.«

»Ja, den udkom sidste Aar hos Schubothe. Det er Iversen, der har oversat den. Den er kommen i andet Oplag.«

»Hvad synes De om den?«

»Jeg har læst den med stor Fornøjelse. Der er navnlig nogle aldeles ypperlige Naturbeskrivelser. Men Russerne er vel ogsaa uovertrufne med Hensyn til Gengivelsen af Naturen. Der er en Scene under et Uvejr, hvor Na-

thalia venter sin Elskede i et forladt Bondehus. Som den Regn er gjort!«

»Husker De ogsaa det Kapitel, der følger efter?«

»Hvilket mener De?«

»Om Natten . . . ude i Stepperne. Herregud, kan De ikke huske det?« sagde hun utaalmodig. »Martin Petrowitsch vender hjem fra sin Rejse.«

»Martin Petrowitsch? . . . Aa ja, hendes onde Stiffader! Ja vist! Det er der, hvor han styrter med Vognen ned i Aaen og drukner. Nathalia og hendes Ven har løsnet Naglerne i Brodækket, ikke sandt? Nu husker jeg ganske tydeligt Stedet. Den uendelige Steppe . . . Stilheden i den halvmørke Nat med Lyn rundtom i Horisonten . . . den ensomme Vogns Rumlen. Ja, det er mesterligt! Det formelig risler En koldt ned ad Ryggen i det Øjeblik, han naaer Broen og Hestene sætter Hovene paa de vigende Planker og styrter forover.«

»Ja, og hvad er saa det hele!« sagde hun med en Skuldertrækning og lagde Bogen fra sig. »En Roman! Digt! . . . Virkeligheden tager sig anderledes ud. I vore Dage vilde en mishandlet Kvinde som Nathalia nøjes med at tænke paa at frigøre sig ved et saadant Skridt

... maaske ogsaa nogle Gange beslutte sig til at vove det. Men at gøre Alvor af det ... paatage sig Ansvaret og Følgerne ... Nej, dertil mangler vi Nutidsmennesker det store, hensynsløse Mod.«

»Jeg tror ikke, De dømmer vor Tid helt retfærdigt. Jeg er overbevist om, at vi staar i Begreb med at gaa ind i en stor og glimrende Epoke, en Genfødelses- og Frigørelsestid, hvor Skranker brydes og Lænker sprænges. De store Tankers og de stærke Følelsers Tid er utvivlsomt i Færd med at vende tilbage.«

Fru Lindemark betragtede ham opmærksomt. Og der kom i det samme noget vigende og skjult i hendes Blik.

»Vilde De da kunne gøre det?«

»Hvilket, Frue?«

»Dersom nu — som der i Romanen — al Deres Lykke, Opfyldelsen af Deres højeste Ønske afhang af, om De havde Mod til at begaa en Handling, der i det borgerlige Omdømme betragtes som oprørende og afskyelig —.«

Kandidaten smilte stort.

»Et Mord altsaa.«

»Kald det, hvad De vil. Gengældelse ... el-

ler Nødværge. Nathalia er jo bleven efterstræbt af Stiffaderen, der holder hende indespærret for at forhindre hende i at flygte. Husk det!«

»Morsomt nok har jeg netop nu paa Rejsen læst en Afhandling i det sidste Hefte af »Fremtiden«, hvor et lignende Spørgsmaal behandles med virkelig Overlegenhed og meget underholdende.«

»En Afhandling, siger De. Hvor var det?«

»I Oktoberheftet af »Fremtiden« — det nye Maanedsskrift. Artiklen handler om de konventionelle Fordomme og er — som sagt — højst interessant og meget livlig skrevet. Jeg har Heftet med, saa dersom De har Lyst til at læse det —.«

»De har det her! — —«

Hun vilde have sagt mere, men i det samme kom hendes Mand ind fra sin Stue. Og det var, som om Lyden af hans Skridt fik hende til at fare sammen.

Paa sin forlegne Maade gned Lindemark Hænderne og sagde:

»Nu skal det gøre godt at faa noget at spise! Mon Bordet snart er færdigt, Astrid?«

»Spørg Steensen!«

Kandidaten sad stille, mens han skottede til

dem begge og gjorde sine Iagttagelser. Der kunde ikke være Tvivl om, at han havde haft det Held at dumpe ned i en interessant ægteskabelig Tragedie, der nærmede sig Katastrofen. Kun forstod han ikke, at Lindemark under disse Forhold havde aabnet sit Hus for ham og ladet ham blive Vidne til hans Ydmygelse.

Nu kom Jomfruen ind og bad tilbords. Samtidig smuttede en stor, gulbrun Pudel ind gennem den halvaabne Dør bag hende. Ved Synet af den Fremmede sænkede Dyret Hovedet og gav sig til at knurre paa en uhyggelig Maade. Husjomfruen maatte tage den i Halsbaandet, for at den ikke skulde fare løs paa ham. Lindemark skammede den ud. Men det gjorde kun ondt værre. Saasnart Husherren nærmede sig, viste den Tænder og gav et groft Bjæf fra sig. Først da Fruen kaldte den til sig, blev den rolig. Det store, tunge Dyr luskede hen bag hendes Stol, og da hun lidt efter gik ind i Spisestuen, fulgte det hende i Hælene med en ond Skulen til begge Herrerne, der kom bagefter.

Aldrig havde Kandidaten deltaget i et besynderligere Maaltid. De sad ved et veldækket Bord fuldt af solid Slagtemad, og paa provinsiel Vis langede man selv til Fadene. Men

Fru Lindemark rørte næsten ikke Maden. Ogsaa viste hun sig ganske ligegyldig for, om hendes Gæst fik noget. I en egen mut Selvophøjelse overlod hun sine husmoderlige Pligter til Manden og sørgede kun for Hunden. Den havde anbragt sig ved Siden af hende og fulgte enhver af hendes Bevægelser med slugvorne Øjne. Gang efter Gang holdt hun med sin Gaffel et stort Stykke Sul op over den og lod det efter nogle Drillerier falde ned i dens aabne Gab, hvor det fik sin Bekomst under vældig Smasken.

Mens Kandidaten lod, som om han var optaget af at høre efter, hvad Lindemark fortalte om sine Opdyrkningsforsøg, havde han hende stadig under lønlig Observation, og han blev herunder mere og mere fængslet af hendes Person. Han sagde til sig selv, at var hun ikke den Juno, han havde forestillet sig, saa var hun dog ingen almindelig vestjydsk Proprietærmadam. Han fandt hende endogsaa smuk nu, i hvert Fald højst ejendommelig af Ydre. Med sin sorte, enkle Dragt, som ikke havde anden Pynt end noget bredt udfaldende Lin omkring Hals og Haandled og dertil en svær Sølvkæde, der var spændt omkring det smækre Liv som et Bælte, mindede hun om

Sagaernes dystre og stolte Kvindeskikkelser, hvad temmelig sikkert ogsaa var tilsigtet. Haaret var heller ikke efter Tidens Mode sat op i Bukler eller i en Nakkeknude men redet glat ned fra en Midterskilning og lagt omkring Baghovedet i to tunge Fletninger. Men mest var det alligevel Øjnene og det blege Ansigt, der prægede hendes Person — disse store, taagegraa, af blaalige Skygger omrandede Øjne med det aandsfraværende Blik.

Efter Bordet, da de var kommen tilbage til Dagligstuen, bad Lindemark sin Gæst om at undskylde ham et Øjeblik. Forvalteren sad inde i hans Kontor og ventede paa Ordrer til den næste Dag. Fruen satte sig paa sin forrige Plads ved Bordet med Lampen, hvorefter Kandidaten stillede sig hen ved en Lænestol lige overfor hende paa den anden Side.

Saasnart Lindemark var gaaet, skred den vordende Digter til en dybere psykologisk Efterforskning. Han begyndte forsigtig med at tale om, hvor overbebyrdet hendes Mand syntes at være med Arbejde, beklagede hende, fordi hun sikkert ofte maatte savne hans Selskab.

Da hun ikke svarede, blev han dristigere og gav sig til at tale om hende selv, spurgte

om hun aldrig følte Livet her i Klitten lidt trangt og ensomt.

»Jeg ventede, De vilde spørge om det,« sagde hun i ringeagtende Tone. »I de ti Aar, jeg har boet her, har alle Folk gjort mig det samme Spørgsmaal. Det virker i Længden lidt komisk.«

Kandidaten blev flov.

»Undskyld, Frue! Men er det ikke ogsaa et Spørgsmaal, som saa at sige lægges En paa Tungen her? Trods Egnens vilde Skønhed — som ingen kan beundre højere end jeg — kunde jeg tænke mig, at Naturens Barskhed og den bestandige Blæst i Længden virkede noget deprimerende. Dersom jeg ikke misforstod en Ytring af Deres Mand ved Bordet, stammer De ikke selv her fra Vestkysten, men har hjemme i den frugtbare Vejleegn med de dejlige Skove og den vidt berømte Grejsdal.«

»Jeg afskyer Skove! Jeg hader Grejsdalen. Bare jeg hører Navnet, faar jeg Kvalme.«

»Fruen foretrækker de vide Udsigter . . . den frie Horisont.«

Hun hørte ham ikke.

»De taler om Stormen. Men jeg elsker netop Stormen . . . og mest naar den raser rigtig

vildt. Jeg savner det vældige Orkester, blot det tier en eneste Time. — Men det forstaar De naturligvis ikke.«

»Aa jo, Frue. Jeg forsikrer Dem —.«

»Ensom, siger De. Men her er man netop aldrig ene. Vinden og Havet har altid nok at fortælle den, som har Ører at høre med. Og Skyerne? Hvorfor taler man aldrig om dem? Er de da ikke herlige, naar de kommer jagende over Heden som Kæmper med flagrende Kapper?«

»Paa Ære, Frue! Jeg deler ganske Deres Mening. Og — tillad mig at sige det — jeg finder ikke alene Naturen men ogsaa Menneskene paa disse Kanter betydeligt interessantere end i vore sjællandske Idyller. Herude paa de frie Vidder — det har jeg allerede haft Lejlighed til at erfare — her faar Personlighederne skarpere og ejendommeligere Konturer.«

Fru Lindemark saae hen paa ham med et forskende Udtryk.

»Er det Proprietær Hansen, De tænker paa? Min Mand fortalte, at De havde truffet ham i Bjergsted Kro.«

»Naa — nej — ikke netop ham. Men vi traf ved samme Lejlighed en anden Herre her

fra Egnen — Løjtnant v. Hacke, Klitassistenten.«

Hun smilte tavs. Og uden at forandre Stilling vendte hun Blikket opefter som en, der lytter. Kandidaten, der iagttog hende med Øjnene paa Stilke, noterede sig, at hendes Mand altsaa ganske havde fortiet dette Møde for hende.

»Saa De har truffet Løjtnant v. Hacke. Ja, den Stakkel har vist som et Tilhold der hos Krofolkene,« sagde Fru Lindemark tilsidst.

»Han var et meget ejendommeligt Menneske«, fortsatte Kandidaten. »Jeg regner det for en virkelig Oplevelse at have gjort hans Bekendtskab.«

»Ja, Løjtnant v. Hacke er noget helt for sig selv. Men Livet har handlet ilde med ham. Vor Tid er ikke gunstig for den Art Personligheder.«

»Han har nok tumlet sig en Del omkring i Verden.«

»Ja ja! Eventyrdriften har ligget ham i Blodet fra Barn. Allerede, da han gik i Skole, rømte han fra Hjemmet for at gaa i fremmed Krigstjeneste. Ikke tyve Aar gammel fik han Tapperhedsmedaljen. Der er vistnok kun faa

Mænd, der har set og oplevet saa mange mærkelige Ting.«

»Deres Mand mener rigtignok, at man skal være lidt varsom med at tro paa alt, hvad han fortæller.«

»Naa ja! Løjtnant v. Hacke er som et Barn. Fantasien løber undertiden løbsk med ham. Men hvad gør det? Drømt eller oplevet. I Grunden kommer det jo ud paa eet. Og der findes jo i Forvejen tilstrækkeligt mange Mennesker af den kedsommelige Slags.«

I dette Øjeblik kom den modfaldne Husholderske atter listende ind fra Spisestuen.

»Hvad vil De, Steensen?« spurgte Fruen — og hendes Stemme blev høj og bydende.

Det gamle Menneske foer sammen.

»Jeg vil lægge et Par Tørv til Ilden.«

»Gør Dem ingen Ulejlighed!«

Den Gamle vendte tøvende om. Ved at se hendes opskudte Skuldre bagfra kom Kandidaten paa den Tanke, at hun vistnok havde staaet udenfor og beluret deres Samtale og kun var kommen ind for at forstyrre den. Han mindedes den Opbragthed, hvormed Fru Lindemark for lidt siden ved Omtalen af den russiske Roman havde nævnt Stiffaderen, der indespærrede Nathalia for at forhindre hendes

Flugt, og han spurgte sig selv, om denne Harme havde en personlig Aarsag? Tanken satte hans Digterfantasi i den livligste Bevægelse. Omgav Lindemark sin Hustru med betroede Spioner? Sad der et lurende Øre bag hver Dørsprække her, et spejdende Øje ved hvert Nøglehul? — —

Han fik ikke Lejlighed til at anstille videregaaende Betragtninger derover. Lindemark kom nu ind fra Kontoret, og han havde en Tegnerulle med, som han udbredte paa Bordet.

I samme Øjeblik, hans Kone hørte ham komme, stivnede Musklerne i hendes Ansigt, og Kandidaten konstaterede et opblussende Glimt af Had i hendes Øjne, der mindede om et jaget Dyrs. Da Ægteherren nu klappede hende paa Skulderen og sagde: »Lille Astrid, vi skulde vel have en Toddy idag i Anledning af vor Gæst,« mærkede han sig, at hun ikke var i Stand til at lægge Baand paa sig og skjule den kolde Rædsel, hun følte ved hans Berøring.

Lindemark bøjede sig over Tegnerullen og sagde, henvendt til Kandidaten:

»Vil De tjene mig i at kigge lidt paa dette. Det er en Plan over min Ejendom. Jeg tror,

det vil være bedst at orientere Dem lidt, inden vi imorgen kommer ud i Terrænet. Det vil lette Dem Overblikket. — Se, hernede i dette Hjørne ligger altsaa Storgaarden, og denne illuminerede Linje betegner Ejendommens Grænser. Og nu maa jeg straks erindre Dem om, at den hele Egn engang i længst forsvundne Tid har været frodigt Agerland med Landsbyer, Kirker og store Egeskove, som man endnu nogle Steder kan finde Levninger af flere Fod under Sandlaget. Med den sørgeligste Letsindighed har man dengang skamhugget disse Skove, der var Egnens Værn mod Stormens og Sandflugtens Ødelæggelser. Tilsidst har Befolkningen af Nød forladt Egnen og helt overgivet den til de vilde Naturmagters Herredømme. Ikke sandt? Der er noget nedslaaende i den Tanke, at her i dette Sandhav, hvor vi nu kun med den yderste Paapasselighed og Flid faar de mest haardføre Buskvækster til at trives, her har Bønder engang gaaet og sunget bag Træploven, — her har store Kornagre bølget — maaske ogsaa Nattergalene sunget og bygget Rede! . . . Naa, med Guds Hjælp vil der vel komme en Tid, da Tilværelsens milde og venlige Magter igen fæster Bo paa disse Steder.«

Fru Lindemark havde imidlertid rejst sig fra sin Stol. Under Mandens lange Udvikling bevægede hun sig uroligt frem og tilbage over Gulvet, rørte snart ved en, snart ved en anden Genstand, som om hun pintes af Ubeslutsomhed. Tilsidst satte hun sig hen ved det opslaaede Klaver, klimprede lidt og begyndte derpaa at fremnynne første Vers af Liebmanns »Stormsang ved Stranden« til det bekendte Akkompagnement.

En Kæmpegrav ved Havet,
en Slette skybegravet,
en skumomkranset Maagestrand —
mit Hjem, mit Fædreland!

»Kender De det Digt?« afbrød hun nu sin Mand og drejede Hovedet om mod Kandidaten.

»Jeg ikke alene kender det, Frue, men ved et besynderligt Tilfælde har det for faa Timer siden været i mine Tanker. Liebmann er min Yndlingsdigter.«

»Ogsaa min!«

Hun vendte sig igen mod Klaveret, og nu sang hun med fuld Røst alle Versene. Hendes Stemme var ganske uskolet, og Kandidaten følte sig i Begyndelsen lidt underlig tilmode

ved hendes Behandling af den smukke Melodi. Men det varede ikke længe, før han betoges af den Forvovenhed, hvormed hun lod sig rive hen af Ordenes Pathos.

Saa mangen priser din Sankt Hans,
naar til en stakket Sommerdans
du kiltrer op din Taagedragt
med Sydens laante Pragt.

Nej, heller synger jeg din Pris,
mens Nordenvindens Tugtensris
gaar over Høj og Dal med Brag
en sortblaa Vinterdag.

Og heller lover jeg dit Navn
en høstlig Kvæld i Baadens Stavn,
naar Lyset dør og Havets Flod
bli'er rød af Solens Blod.

Luft op, du salte Vesterhav,
ombrus den danske Kæmpegrav
og væk endnu engang af Muld
et daadstærkt Kæmpekuld!

Kandidaten skottede til Lindemark, der havde taget Plads paa en Stol. Han sad her med bøjet Hoved og Hænderne paa Knæene, ligesom hensunken i stille Haabløshed.

Da Sangen var sluttet, rejste Fruen sig med trodsig Holdning og gik hen imod Døren.

»Gaar du allerede op, Astrid?« spurgte Lindemark.

Hun svarede ham ikke, nikkede Godnat til Kandidaten og forlod Stuen.

Kandidaten tog Øjnene til sig, da hun var gaaet. Han havde ondt af Lindemark og kunde ikke faa sig til at se paa ham, da han nu igen udbredte Tegnerullen og fortsatte sin Forklaring. Det skete ogsaa paa en sært springende Maade, der røbede hans Aandsfraværelse. Et Par Gange standsede han helt og løftede Hovedet, som om han lyttede efter noget. Da Jomfruen kom ind med Toddy-Bakken, vendte han sig hurtigt om imod hende og sagde:

»Jeg syntes, min Hustru ringede.«

»Ja, det var efter Rolf. Han var kommen ned i Køkkenet, og Fruen —.«

»Det er godt!« afbrød han hende, og Kandidaten saae, at han blev rød helt op i Panden. »Aa, vær saa god og se lidt til Kakkelovnen med det samme.«

En Timestid sad de to Herrer alene i den store Stue og røg Tobak. Men trods Toddyen gik Samtalen kun trægt. Da Uret paa Sekretæren slog ti, sagde Lindemark:

»Ja, nu maa De undskylde. Her paa Vestkysten gaar vi tidlig til Ro. De bliver jo ikke vred, fordi jeg siger det saa lige ud.«

Han lyste selv sin Gæst over i Kammeret paa den anden Side Forstuen og sagde Godnat. Men hvad enten det nu skyldtes Sindsbevægelsen eller den uvante vestjydske Kost, blev Kandidaten i det samme alarmeret af Uro i sin Mave og nødtes til at bede ham om at faa anvist Vejen til det forborgne Sted, der i ethvert velordnet Hus er helliget Ensomheden.

Lindemark hidkaldte et Tyende, og ledsaget af den rundmavede Bryggerspige, der bar en Haandlygte, maatte han til sin Overraskelse foretage en eventyrlig Vandring over Gaardspladsen og gennem en skummel Smøge mellem Staldlængerne, hvor Stormpresset var nærved at rive ham omkuld; derpaa videre forbi et stort Skur og en Mødding, hvorover der laa en Række Trillebøre, som med deres oprakte Arme tog sig helt spøgelseagtige ud i Maaneskinnet.

Da han endelig naaede sit Bestemmelsessted, takkede han sin Ledsagerske og forsvandt ind i Aflukket.

I Troskyldighed blev Pigen staaende udenfor Døren med Lygten i Haanden og ventede, og denne landlige Opmærksomhed havde til Følge, at han paa Tilbagevejen gav sig i Snak med hende, saavidt Blæstens Larmen tillod det. Det var dog yderst trevne Svar, han fik paa sine Spørgsmaal om Storgaarden og dens Beboere. Navnlig var Pigebarnet ganske utilbøjelig til at udtale sig om sin Frue. Hver Gang han forsøgte at udfritte hende om Familjen, svarede hun ufravigeligt: »Det kender A it' ... Det veed A it' noget om.« Saameget fik han dog lirket ud af hende, at Ægteparret havde to Børn, en Dreng paa otte Aar og en lille Pige paa fem. De var for Tiden begge to borte fra Hjemmet og opholdt sig hos deres Bedstemor i Vejle.

»Men hvem er Rolf?« spurgte han.

»Det er Fruens Hund.«

»Aa — Hunden! Saa var det den, som var kommen ned i Køkkenet. Plejer Fruen maaske at have den inde hos sig om Natten?«

»Det veed A it'. Det kender A it' til.«

Længere kom han ikke med hende. Og nu var de ogsaa naaet tilbage til Stuehuset,

hvor Lindemark stod og ventede i Forstuen. Kandidaten tænkte sit derved, da han saae, at Lindemark personlig forvissede sig om, at Yderdøren blev laaset og Jernstangen sat for.

IV

Aldrig havde Kandidaten tilbragt en frygteligere Nat. Skønt Sengen var blød som en Fuglerede, kunde han ikke falde i Søvn paa Grund af Stormen, der henimod Midnat rejste sig med en Vælde, saa han tilsidst stod op og kiggede ud af Vinduet for at se, om ikke Verden var ved at gaa under. Et hylende, brølende og rallende Kor lød omkring ham. Det var, som om han befandt sig paa Bunden af Helvede. Naar han nu og da, overvældet af sin Træthed, et Øjeblik faldt i Blund, gennemrystedes han i Drømme af alle Dødens Rædsler. Han fantaserede om vilde Urskovs-Bestier, der forsamlede sig omkring Huset for at sønderrive ham. Han drømte om snerrende Kæmpetigre, som kom listende ned fra Tagryggen; om fabelagtige Elefanter, der i Raseri rendte de brede Pander mod Gaardens lukkede Porte; om store Horder af Flodheste, der i en Sky af ophvirvlet Sand kom luntende

over Klitterne ude fra Havet og udstødte frygtelige Kampbrøl gennem deres rosenrøde Svælg.

Om Morgenen, da han kom ind til Frokosten, fandt han Stuerne tomme. Kun den gamle Husholderske listede omkring derinde med en Støvekost. Da han spurgte hende, om Herren og Fruen var oppe, svarede hun, at Herren var gaaet over i Staldene.

»Og Fruen?«

Den Gamle skævede til ham med et Par gode, bedrøvede Øjne.

»Fruen staar ikke op før senere, . . . ikke før til Middag«, sagde hun paa en Maade, som om hun egentlig ikke vilde have sagt det. »Det er vist noget, Doktoren har ordineret.«

»Er Fruen da syg?«

»Aa nej — saadan syg —«, mumlede hun og gav sig ivrigt til at ordne Bøgerne paa Lindemarks Skrivebord, som var hun bange for igen at komme til at forsnakke sig.

En Pige stak i det samme Hovedet ind ad Døren og raabte med Forskrækkelse i Stemmen:

»Steensen, skynd Dem . . . Fruen ringer!«

Det gamle Menneske kastede straks de Bø-

ger, hun havde i Haanden, og ilede ud. Ude paa Gangen løb hun i Hastværket mod en anden af Husets Piger, der ogsaa raabte: »Skynd Dem, Steensen . . . Fruen har ringet.« Det var, som om der med eet spredtes Uro og Rædsel over hele det store Hus.

Lidt efter kom Lindemark ind fra Gaardspladsen. Han hilste hjertelig paa sin Gæst og syntes glad ved at se ham. Alligevel forekom det Kandidaten, at hans Væsen var endnu alvorligere end den foregaaende Dag. Det saae ud, som om Natten ogsaa for ham havde været en Kamp med onde Drømme.

Straks efter Frokosten fulgtes de udover Storgaardens Jorder. Stormen var stadig haard, og de havde den lige i Næsen. I Sydvest, hvorfra et endeløst Tog af tungbugede Skyer drev ind over Landet, begyndte det saa smaat at lysne. Det betød, sagde Lindemark, at Vinden vilde lægge sig til Aften.

For at faa et Overblik over Egnen besteg de først en Langdysse, der laa paa den nærmeste Mark ikke langt fra Avlsgaardens omfangsrige Bygnings-Kompleks. De befandt sig her ved Randen af et stort Engdrag, hvorigennem der flød en Aa. Engen var paa kryds og tværs gennemskaaret af Grøfter, der stod

i Forbindelse med hinanden ved et indviklet System af Sluseværker. I det fjerne saaes de hvidgraa Klitter.

Senere gav de sig paa Vej ud til Plantagen, der laa i Vest langsmed Klitgrænsen. Det var en lang og besværlig Tur over sandede Marker og opbrækket Hede. De maatte lægge sig frem imod Blæsten med hele deres Vægt og et Par Gange standsede Kandidaten, fordi han mistede Vejret.

»Det er sandt«, raabte Lindemark, der var nødt til at bruge hele sin Stemme for at overdøve Stormen. »Lad mig ikke glemme at sige Dem, at der i Morges var ridende Bud fra Proprietær Hansen fra Skælgaarden — De husker ham nok fra iaftes. Det er Fru Hansens Fødselsdag imorgen, og min Kone og jeg er for længe siden indbudte. Budet bragte den Besked, at De naturligvis skulde være hjertelig velkommen, dersom De vilde gøre os Følgeskab.«

Kandidaten tænkte lidt over Sagen. Han havde i Grunden nok Lyst til at benytte sig af den Indbydelse. Dersom Fru Lindemark tog med, maatte det sikkert være, fordi ogsaa Løjtnant v. Hacke kom tilstede, og Udsigten til at overvære et Møde mellem disse

to virkede fristende. Han syntes kun ikke, at han kunde være bekendt at blive her saa længe.

Imidlertid forekom Lindemark alle Indvendinger ved at erklære, at baade hans Kone og han selv vilde tage det som Bevis for, at han befandt sig vel paa Storgaarden, dersom han bestemte sig til at udskyde Afrejsen. Da Kandidaten ikke desmindre tøvede med Svaret, trængte han saa stærkt ind paa ham, at den unge Mand blev helt underlig tilmode derved. Han spurgte paany sig selv, hvilken Tanke Lindemark kunde have med at optage ham i sit Hjem under de nuværende ulykkelige Forhold. Var det i Haabet om, at han skulde kunne virke som en Lynafleder? Eller var det hans Mening at anvende ham som en liden David Harpespiller, hvis Underholdning skulde oplive hans Kones tunge og mørke Sind?

Efter at han havde takket for Venligheden og lovet at blive, gik de igen nogen Tid ved Siden af hinanden uden at tale. Vejen blev stadig besværligere. De vadede i Sand til op over Anklerne. Og bestandig tydeligere hørtes gennem Stormen de dybe, ligesom underjordiske Drøn af Havet.

Endelig naaede de »Plantagen« og steg op paa en Tue, hvorfra de kunde overse den hele Beplantning. Det var som at staa midt i en krigerisk Forhugning. Overalt i Lyngen var der gravet Huller af et Spadestiks Dybde, og i hvert af dem stod en lille Fyrretræsplante, der ikke ragede stort op over den lave Vold af opgravet Sand, der laa ved Hullets Vest- og Nordside for at skabe Læ. Kun ude nærmest Havet, hvor de store Klitter tog af for Vinden, var Bevoksningen nogle Steder skudt op til en dværgagtig lille Naaleskov.

Lindemark vendte Ryggen til Blæsten og pegede rundt med Stokken, nævnte Tal og forklarede. Derude fjernt i Øst svævede Storgaardens mange Bygninger og dens minaretagtige Mejeriskorsten som en Luftspejling over det store, nøgne Ørkenlandskab.

»Ser De den Sænkning i Jordsmonnet foran Storgaarden? Tænk Dem dette naturlige Bassin fyldt med Afløbsvandet fra Overrislingsværket. Der fremstaar med andre Ord en Indsø, som kommer til at ligge saadan, at Hovedbygningen spejler sig i den. Forestil Dem saa, at Beplantningerne omkring Søen er vokset op til en Skov . . . det kan blive ganske smukt, ikke sandt? Størsteparten af,

hvad der nu er Hede, vil til den Tid være under Plov. Resten bliver tilplantet. Fyrretræsbæltet her langs Klitten vil engang være i Stand til at bryde Vestenvindens Magt. Endnu er jeg ikke naaet meget vidt — som De ser. Jeg havde unægtelig fra først af troet, at det skulde gaa adskilligt hurtigere fremad. Hele Partiet her omkring har jeg saaledes maattet omplante ikke mindre end fire Gange. Det er med Opdyrkningsarbejdet i Naturen som med al anden Opdragelse: det gælder først og fremmest om at have Taalmodighedens Gave. —«

Paa sin stille Maade vedblev han at udvikle sine Fremtidsforhaabninger. Mens Stormen fløjtede ham haanligt i Øret og Brændingens dumpe Drøn blandede sig i hans Tale som en mørk Trusel, stod han der saa tillidsfuldt og bekendte sin Tro paa de gode, livsbevarende Magters endelige Sejr.

Men hans Tone var vemodig. Han sagde det lige ud, at han havde opgivet Haabet om selv at se sine Drømme fuldt virkeliggjorte. Men at arbejde for Eftertiden var ogsaa en stor Glæde.

»Hvor længe er det, siden De begyndte?« spurgte Kandidaten.

»Godt en halv Snes Aar. Paa en Maade er det min Hustru, jeg skylder Ideen til Foretagendet.«

»Deres Frue?«

»Som jeg vist har fortalt Dem, stod min Hustrus Vugge i en af Danmarks berømteste Skovegne. Da vi blev forlovede, fik jeg saa den Tanke at forsøge paa at skaffe hende nogen Erstatning for den Skønhed, hun for min Skyld gav Afkald paa. Med en ung Lykkes Sangvinskhed indbildte jeg mig dengang, at jeg næsten skulde kunne fremtrylle et Resultat med det samme.«

»Paa den Maade er det hele Anlæg altsaa en Slags Morgengave til Deres Frue.«

»Det kan De gerne kalde det. Jeg har ogsaa opkaldt Plantagen efter hende.«

»Aa — saaledes! Forøvrigt har jeg faaet det Indtryk, at Deres Hustru efterhaanden har indlevet sig i Forholdene her og slet ikke længer savner Hjemstavnens Idyl.«

Lindemark blev opmærksom. Han skottede til ham med et Par uroligt spørgende Øjne.

»Har min Kone talt til Dem derom?«

»Fruen lige nævnede det igaar. Hun elskede Egnen her, sagde hun, og netop paa Grund af dens vilde Barskhed.«

Lindemark tog Blikket til sig og spurgte ikke om mere. Derpaa steg de tavse nedad Højen og begav sig paa Hjemvejen.

Da Kandidaten mærkede Virkningen af, hvad han var plapret ud med, bebrejdede han sig sin Tankeløshed. Han havde under Spasereturen faaet et andet Syn paa sin Værts Karakter. Han var bleven klar over, at hans Fantasi havde spillet ham et Puds. Denne blide, sørgmodige Mand kunde sikkert ikke være nogen Hustyran, endsige en Bøddel, der af Skinsyge gjorde Hjemmet til et Fangehul for sin Kone. Overhovedet var han begyndt at fatte Omfanget af hans Ulykke og føle Medlidenhed med ham.

Da de kom tilbage til Storgaarden og skulde gaa tilbords, manglede Husets Frue. Husholdersken overbragte den Besked fra hende, at hun ikke befandt sig vel. Efter Maaltidet maatte ogsaa Lindemark til sin Beklagelse forlade Gæsten nogen Tid. Han var Kreditforeningens Vurderingsmand og skulde nødvendigvis møde til en Synsforretning paa en Ejendom en Mils Vej derfra. Det meste af Eftermiddagen var Kandidaten saaledes overladt til sig selv, og da han var for træt til

igen at gaa ud, tilbragte han Tiden paa sit Værelse.

Han var i en nedtrykt Sindsstemning. Den ulykkelige Ægtemands Skæbne vedblev at optage ham, og Sammenligningen med Løjtnant v. Hacke berøvede denne eventyrlige Skikkelse noget af dens tidligere Tiltrækning for ham. Ogsaa Billedet af hans egen forladte Elskede paa Kristianshavns Torv forfulgte ham igen og gjorde hans Sind uroligt.

For at befri sig for disse Anfægtelser tog han tilsidst fat i en Bog og fordybede sig i Læsning. Han havde forlængst ransaget Bogskabet og fundet et Eksemplar af salig Bentsens Eventyrdrama »Kong Dag og Dronning Nat«. Til sin Glæde opdagede han nu, at det var selve Originaludgaven af denne berømte Digtning, der af vore Institutbestyrerinder og Literaturprofessorer har faaet Rang blandt Verdensliteraturens Perler. Straks af Personlisten hensattes han i en opløftet Stemning. »Kong Dag, 20 Aar; Dronning Nat, 15 Aar; Vind, Hofmarskal; Gry, en Herold; Stjernetydere, Offerpræster, en Hofnar; en gammel Mand med en Pukkel; Mester Smedehammer, Svend Blæsebælg; en hængt Kone; Klattemand, Literat; Kromand Ister, Trine Smæk-

fillike; en tusindaarig Eg, Luftaander, Jordaander; en bleg Mand; Nymfer, tre Nattergale, Bølgernes Kor, en Røst foroven, en Bøddel, to Rakkerknægte o. s. v.« — det var en Spiseseddel, som nok kunde faa en literær Lækkermund til at smække med Tungen.

Dybere og dybere nedsunken i sin Lænestol læste han den meget beundrede Indledningsscene, hvor to Skovnymfer en stormfuld Maaneskinsnat trykker sig sammen inde i en Tykning ved Bredden af en musikalsk klingende Bæk. De ryster af Kulde og har begge svøbt sig ind i deres lange, udslaaede Haar, saa det dækker de nøgne Legemer som en Ulster. Den ene er blond, den anden mørk; den første lige saa blid og sørgmodig som den anden er djærv og mundrap. I korrekte Vers udøser de to Naturvæsner deres Hjerter for hinanden, beklager sig over den prosaiske Tid, som har fordømt dem til sørgelig Ensomhed og Glemsel. I en Vekselsang beretter de om overleverede Sagn fra deres Oldemødres Dage, da selv Guderne bejlede til Nymfernes Gunst og Skovene genlød af Ungdommens Oder til deres Pris.

Som det vil erindres, standses deres Sang af et Nødskrig inde fra Skoven. Den blonde

farer ængstelig sammen og spørger, hvad det dog kan være.

»O, det er Uglemor i Barselnød;
nu al sin Elskovstant hun vist fortryder.«

Saadan trøster den mørke Nymfe sin opskræmte Søster, og disse temmelig vovede Ord, som Institutbestyrerinderne og Literaturprofessorerne sikkert vilde have taget Anstød af, dersom de var lagt en Tjenestepige i Munden, kræves læst som Lektie selv af ganske unge Piger i Skolen, fordi det er Nymfesprog og Vers.

Nu synker den blonde ganske hen i sin Fortvivlelse, kaster sig om Søsterens Hals og betror hende sin Ulykke.

Denne bestaar som bekendt deri, at hun har forelsket sig i den unge Kong Dag, der i skiftende Forklædninger vanker ensom og ukendt omkring i sit Rige for at finde Helsebod for sit syge Sind. Han lider af, hvad man med en poetisk Omskrivning kalder Tungsind og Verdenssmerte, det vil sige Mavekatarh og Mangel paa Pepsin. Han forfølges af den fikse Ide — som ogsaa synes at være Digterens — at han ved sine Granskninger i Visdommens

Værksteder er bleven altfor klartseende, saa han gennemskuer alle Tings Tomhed.

Derfor har han nu forladt sit lærde og glimrende Hof, sit alkymistiske Laboratorium, sine Stjernetydere og sine Elskerinder for at stige ned til Folket og drikke af den hellige Enfolds klare Kilde, hvoraf man i Poesiens Verden altid forventer en lignende Virkning som af en Karlsbaderkur i den virkelige.

Den blonde Skovnymfe fortæller sin Søster, at hun for kort Tid siden har mødt Kongen, da han en Dag kom vandrende gennem Skoven forklædt som en ung Bonde. Ved allerførste Øjekast er hun bleven forelsket i hans smukke Person, hvilket unægtelig vilde have været anstødeligt, dersom det var hændt et almindeligt Fruentimmer, hvorimod det i den højere Poesi og mellem Aandeverdenens Rangspersoner altid har været Tegnet paa den sublimeste Kærlighed.

Uheldigvis havde den formummede Konge slet ikke faaet Øje paa hende

»Ak, ej han skued' Nattens blege Mø«, —

— hvilket er saaledes at forstaa, at Kongens Blik endnu var blændet af Dagens falske Skin, hans Sind for udadvendt til at fatte

Tilværelsens dunkle Indre, hin Menneskesjælens mystiske Natside, hvorom saa mangen skævhovedet Dosmer i For- og Nutid har fablet og fistuleret og derved skabt sig et varigt Ry for Dybsind.

Nu tager — til uindviede Læseres Overraskelse — en gammel Eg Ordet, dog først, som det synes, efter hensynsfuldt at have rømmet sig. (»Hvor sælsomt knager det i Træet hist!«)

De gamle Ege optræder i Poesien altid som Talerør for den vidtskuende Aand, den graaskæggede Visdom.

»Dybt i Mindets Muld
glimter Lykkens Guld,
ingen kan det raade!
Højt mod Haabets Blaa
unge Hjerter slaa,
skønner lidet Livets dunkle Gaade.
Frygt dog ej i Nød,
bitrest Vinterdød, —
og i Haabet er der Naade!«

Saaledes begynder den sit navnkundige Kvad, hvori der efter Sigende skal gemmes en trøstende Livsfilosofi for den, som er saa lykkelig at forstaa det. Men nu blander et Kor af jublende Naturaander sig i Egens mørke

Tale. Det toner fra Luften, fra Skyerne, fra Skoven; og Bækkens Bølger nynner:

Vi' Bølger smaa
paa Sølvertaa,
saa blide
vi glide
ved Blomsternes Side,
o. s. v.

Imidlertid er de hjærteskærende Nødskrig stadig kommen nærmere. Og nu styrter en rædselsslagen Bondepige — Personlistens Martha — ind paa Scenen med vildt udslaaet Haar. Hun er paa Vej til det store Bondegilde, der fremstilles i Dramaets 2den Akt, men har forvildet sig i Skoven og er bleven vanvittig af Angst. Et Øjeblik staar hun skælvende og lytter. Hun tror sig forfulgt og taler forvirrede Ord om sorte Skikkelser med blodrøde Øjne. Saa udstøder hun et nyt Skrig og vil løbe videre, men snubler over en Trærod og falder i en dødlignende Besvimelse.

Orkester.

Under douce Musik kommer de to Nymfer, der bag en Busk har været Vidne til dette Optrin, igen til Syne. De omkredser hende dansende, bestryger hende med søvndyssende

Valmuesaft o. s. v. Pludselig udbryder den mørke:

O Søster, se de gyldne Lokkers Flod,
der strømmer ned, i tvende Lejer skilte,
og denne blege Kind, den slanke Hals,
den lille Kløft i Hagens bløde Runding, —
det er jo, som jeg saae dit eget Billed,
o Søster kær, i Bækkens Vand afspejlet.

Med hvilke Ord hun — kort og godt — vil udtrykke, at hun finder en slaaende Lighed mellem Søsteren og den forulykkede Bondepige. Hermed sættes som bekendt Dramaets Handling i Bevægelse. Hun foreslaar Nattens blege Mø at iføre sig Pigens Tøj. I denne Forklædning, hvormed hun vil blive synlig ogsaa for det uopladte Menneskeøje, skal hun begive sig til Landsbyens Kro, hvor det førnævnte Bondegilde afholdes, og hvor ogsaa den unge Konge vil indfinde sig.

Mere Musik.

Mens hun klæder Pigen af til Skindet og iører den blonde Nymfe hendes Tøj, toner det igen fra Luften, og Skovbækkens musikalske Bølger falder ind med deres yndefulde Ferskvandslyrik:

Vi Bølger smaa
paa Sølvertaa,
saa blide
vi glide
ved Blomsternes Side.

— — —

Her blev Kandidaten afbrudt i Læsningen. En Vogn kørte ind i Gaarden, og nu hørte han Lindemarks Stemme ude i Forstuen. Kort efter blev han kaldt ind til Aftensbordet. Fruen var nu kommen ned fra sine Værelser, og i den store, kolde Spisestue gentog sig nøjagtig den samme Scene som den foregaaende Dag. Uden at bekymre sig om Gæsten fodrede hun sin Hund og morede sig med at lade den snappe efter de gode Bidder, hun holdt op over den med sin Gaffel.

Efter Bordet vendte hun og Kandidaten tilbage til Dagligstuen, mens Lindemark konfererede med Forvalteren inde paa Kontoret ved Siden af. Fruen tog Plads i sin lave Lænestol under Lampen, og ligesom den foregaaende Aften anbragte Kandidaten sig bag en Stol paa den anden Side af Bordet. Med lidt Besvær kom der tilsidst en Samtale i Gang.

Fruen erindrede ham om de begejstrede Ord, han havde udtalt om hendes Fødeegn,

og spurgte, om han maaske havde opholdt sig der i længere Tid.

»Jeg maa gaa til Bekendelse, Frue — jeg har aldrig selv været der. Men jeg havde en gammel Tante, som levede der i sin Ungdom. Hun var fuld af Lovtaler over Vejle, baade dens Omgivelser og dens Beboere.«

»Saa har hun vist ogsaa fortalt om min Bedstefar. Han var da Byens mest omtalte Mand dengang.«

»Maa jeg spørge . . . hvad var Deres Hr. Bedstefars Navn?«

»Kaptajn Junge. »Kaperkaptajnen« kaldtes han forresten mest.«

»Fruens Bedstefar var ikke Militær?«

»Nej, han var Kaptajn paa sit eget Skib, — »Havørnen« hed det. Har De saa ikke hørt om ham?«

»Jeg mindes ikke —.«

»Det var nok kun en lille Skude, — men han sejlede Jorden rundt med den to Gange. Jeg tror nok, han havde forskellige mystiske Ting for paa de Rejser. Jeg husker, der blev hvisket om en Forbindelse med Slavehandlere paa Guldkysten. En Vovehals var han i hvert Fald. En Mand med Temperament. Det har tidt moret mig at tænke paa de forskrækkede

Miner, Folk satte op, naar de talte om hans mange Eventyr.«

Kandidaten greb sig i ogsaa at gøre store Øjne til hendes Fortælling. Han var ikke saa lidt overrasket over den Familjestolthed, der her kom til Orde. Men nu traadte Lindemark ind fra Kontoret, og i det samme rejste Fruen sig og sagde Godnat.

En Timestid efter brød ogsaa de andre op. Med landlig Ligefremhed saae Lindemark paa sit Ur og mindede om, at det var Sengetid. Rundt om i det store Hus var der allerede nattestille. Køkkenpigernes Træskoklapren nede i Kælderen hørtes ikke mere. Et Par Porte var bleven lukket i med svære Drøn. Det betød, at Folkene var gaaet til Ro.

Da Kandidaten havde tændt Lys inde i sin Stue og vilde rulle Gardinet ned, faldt han i Tanker ved Synet af Maanen, der steg op over en Skybanke paa Østhimlen. Vinduet vendte ud til et Hjørne af Gaardens Have, hvor nogle fattige Buskvækster var groet op i Læ af en Jordvold paa Vest- og Nordsiden. Lindemarks Forudsigelse om Vejret havde holdt Stik. Stormen var ved at lægge sig. Endnu spøgede den dog med mange sære Lyde omkring Gavlen.

Pludselig spidsede han Øre og vendte sig om. Ned gennem Trappen fra Etagen ovenover, hvor Familjens Soveværelser laa, lød en grov Hundegøen. Det var Fruens store Køter. Ogsaa Lindemarks Stemme kunde han høre, skønt den var tydelig neddæmpet. Lindemark syntes at tysse paa Hunden; men Dyret blev mere og mere rasende. Saa hørtes en Dør blive slaaet i deroppe, og lidt efter faldt Huset igen til Ro.

Kandidaten tænkte sit derved. »Ak ja«, sagde han til sig selv, idet han begyndte at klæde sig af. »Dette er alligevel en stor Jammer.«

Med en Uhyggefølelse klædte han sig af og krøb ned under Dynen. Og da det ikke lykkedes ham at falde i Søvn, tændte han atter Lys og tog paany sin Tilflugt til »Kong Dag og Dronning Nat«, som han havde liggende paa Natbordet.

Han faldt tilfældigt ned i det komiske Intermezzo, der er indskudt i Dramaets første Akt efter Nymfernes store Omklædningsscene. Nattens blonde Mø er gaaet bort i Bondepigens Dragt, og ind halter nu med en Lygte i Haanden Filisteriets og Snusfornuftens Repræsentant i Stykket, Hr. Literat Klattemand, en ynkelig Skrælling, som har slaaet sig paa

den foragtelige Beskæftigelse at moralisere for sin Samtid, at paatale Forurettelser, afsløre Misbrug, tugte Daarskaben og prise de borgerlige Dyder.

Ogsaa han er paa Vej til Bondegildet i Kroen og er faret vild i den eventyrlige Skov. I den Anledning fnyser han af Arrigskab som en gammel Hankat, der er kommen ud under Tagdryppet. Skønt Bagtæppet i det samme gaar op for en maanebeskinnet Eng, i hvis Taager der opføres en yndefuld Elverpigedans, bander han sit Uheld og lover sig selv at ville skrive et Bind blodige Satirer over den genoplivede Naturbegejstring og dens Maaneskinslyrik.

En Gengældelse for dette poetiske Kætteri udebliver da heller ikke.

Idet han vil slaa sig ned ved Foden af den filosofiske Eg for at spise et medbragt Stykke Rullepølsemad, falder Lygteskæret paa den besvimede og morfinerede Bondepige, der splitternøgen ligger henstrakt i Græsset. Og nu sker det, at den forhærdede Materialist og Fornægter stivner af Skræk, fordi han tror at have overrasket en sovende Nymfe.

— — —

Længere kom Kandidaten ikke. Han var

bleven opmærksom paa en dump Lyd, en Banken, som han i Begyndelsen troede fremkaldt af Blæsten og derfor ikke gav videre Agt paa, men som nu gjorde ham urolig, fordi den gentog sig paa en Maade, der ikke lod nogen Tvivl om, at den hidrørte fra en Menneskehaand.

Han løftede sig op paa Albuen og stirrede hen imod Vinduet, hvor han havde glemt at rulle Gardinet ned. Derhenne fra var det, at Lyden kom. Og pludselig følte han Hjertet standse. Han skimtede et Ansigt udenfor, en bleg Oval, der sad som klistret paa Ruden.

Mange Sekunder varede det dog ikke, før han genkendte Løjtnantens Knevelsbart og blodrøde Halstørklæde. »Gode Gud!« — tænkte han. »Hvad vil det gale Menneske her?« Hurtigt kom han op af Sengen, fik lidt Klæder paa og aabnede Vinduet med stor Forsigtighed for ikke at vække nogen i Huset.

En susende Vind foer ind i Stuen, slukkede det ene Lys i Armstagen paa Natbordet og fyldte de hvide Gardiner, saa de bovnede ud som et Par Sejl.

»Forskrækkede jeg Dem, Højstærede?« sagde Løjtnanten med halv Stemme. »Pardon! Jeg strøg tilfældigt her forbi og saae, at der var

Lys hos Dem. Har promeneret lidt i det skønne Vejr. Det faldt mig ind, at jeg kunde benytte Lejligheden til at gøre Dem en Undskyldning for min Opførsel igaar. Ærlig talt, jeg havde drukket lidt for meget ... det kan jo hændes den bedste, ikke sandt? Og jeg anser det ikke for at gaa min Officersære for nær at gøre en Videnskabsmand — en filosofisk Gransker — en Undskyldning. De laa netop og studerede, saae jeg. Et eller andet meget lærd Værk naturligvis. Jeg haaber som sagt, De pardonnerer mig ... en ældre Kavaller.«

Kandidaten var fortvivlet. Han vidste ikke, hvad han skulde stille op med ham.

»Naa, hvorledes behager Opholdet Dem, Højstærede? Fruen er en højst indtagende Dame, ikke sandt? ... Ak, Deres Øjne lyser jo formelig, unge Mand! Min Kompliment!... Naturligvis! Deres Mund er lukket med syv Segl! En Dames Ære! — Men De har dog slaaet Dem til Ro her, ikke sandt? ... Ja, hvad formaar ikke et fortroligt Smil, et hemmeligt Haandtryk ... Naa, stille! Det er udelikat af mig at ville friste Dem til Indiskretioner. Desuden — ærlig talt! — jeg har tabt Interessen for denne temmelig ensformige

Legen Kat og Mus mellem Menneskene. Kvinderne tilhører Ungdommen. Naar man har naaet min Alder, faar man vigtigere Materier at tænke over. Saa kommer de store Livsspørgsmaal og kræver Løsning. — Tillad mig, De er Teolog, ikke sandt?«

»Jeg er Filolog.«

»Javist ja. Men ogsaa som Filolog studerer De Religionen . . . filosofisk Religion naturligvis. De forstaar? — — Sig mig, er der egenlig fremkommen nye filosofiske Systemer i de senere Aar? I min Tid var det ham — hvad var det nu, han hed? — Hegel, ikke sandt? De kender ham naturligvis. Fortrinlig Filosof! Men hvordan er det? Troede Hegel paa Udødeligheden . . . jeg mener Opstandelsen, det andet Liv og alt det der?«

Kandidaten følte sig absolut ikke fristet til en filosofisk Diskussion der midt i det iskolde Vindtræk, som nu ogsaa havde blæst det andet Lys ud. Løjtnantens Hoved, Hatten med Urhanelyren og Bøsseløbet, der ragede op over Skulderen, viste sig paa Baggrund af den hvide Maanenat udenfor.

»Jeg forstaar! . . . Videnskaben udvikler sig. Udødeligheden. Hvad er det? Præstevaas. Naar man er vel død, er Regningen kvitteret.

Vi faar Lov til at ligge mellem vore Fyrrebrædder og vente paa en Opstandelse i Form af Gasarter og Kalkstoffer.«

Kandidaten bad ham huske paa, at det var Nat, og at han let kunde vække Husets Beboere eller Hundene.

»Hundene kender mig . . . de er mine Venner. Men nu skal jeg ikke opholde Dem længer. Gør mig blot den Tjeneste ikke at omtale denne lille Forstyrrelse til Familjen. Det kunde give Anledning til Misforstaaelse. Som sagt, det var ganske tilfældigt, at jeg strøg her forbi. — Lover De mig Diskretion?«

»Jeg lover det.«

»Tak. Tillad mig at trykke Deres Haand til Afsked! Tro for Guds Skyld ikke, Højstærede, at jeg paa nogen Maade nærer misundelige Følelser overfor Dem. Tillad mig at kalde mig Deres Ven. Jeg forsikrer Dem, at jeg er det.«

Kandidaten fandt i Mørket Løjtnantens knoklede Haand, som han havde rakt ind over Karmen.

»Maa jeg give Dem et Raad, Hr. Kandidat, . . . en *avis d'ami*. Jeg saae, De laa og læste. Pas paa, at De ikke hengiver Dem for meget til den Slags. Det gør Lænden slap . . . og

overfor Kvinder gælder det frem for alt om altid at være i *vigeuer*. Vis heller ingen Eftergivenhed! Bevar Contenancen, min Herre! De finder rimeligvis dette Raad meget uridderligt. Men tro mig, jeg taler af Erfaring. De vil selv meget snart komme til den Erkendelse, at Kvinderne just ikke egner sig til at forhøje Menneskeslægtens Anseelse. — Jeg hilser Dem Godnat!«

»Godnat«, svarede Kandidaten med lettet Hjerte.

»Aa hør! . . . Endnu blot et Ord«, sagde Løjtnanten og vendte tilbage efter allerede at have fjernet sig et Par Skridt. »De skulde vel ikke tilfældigvis være i Besiddelse af et eller andet beroligende Middel . . . et narkotisk Medikament, De forstaar? Jeg lider for Tiden slemt af Søvnløshed. Havet ude hos mig er en urolig Sovekammerat. Det snorker saa bandsat i disse Efteraarsnætter.«

»Det gør mig ondt, men jeg har ikke noget som helst —.«

»Er De ganske sikker? Gør mig den Tjeneste at se efter. Rejsende plejer dog at tage et og andet med sig af den Slags for mulig indtræffende Sygdomstilfælde . . . lidt Opium eller sligt.«

»Jeg har virkelig ingenting.«

»Det er aldeles lige meget, hvad det er. Et Par Piller blot.«

»Jeg forsikrer —.«

»Saa ryg og rejs — —!« mumlede han og drev duknakket bort.

Kandidaten lukkede Vinduet. En lille Tid blev han staaende for at følge ham med Øjnene, mens hans spøgelsegraa Skikkelse langsomt forsvandt ud over Heden. Og paany blev han et Offer for vemodige Anfægtelser, der fik ham til i Hast at rulle Gardinet ned og krybe i den varme Seng for igen at blive opbygget af salig Bentsens romantiske Patos.

V

Da Lindemark og hans københavnske Gæst den næste Formiddag vendte tilbage fra en Rundtur gennem Staldene og stod i Forstuen, hvor de hængte deres Ydertøj op, kom den gamle Jomfru Steensen derud fra Køkkenlejligheden. Kandidaten kunde se paa hende, at hun havde en vigtig Meddelelse at gøre Proprietæren. Han følte sig derfor forpligtet til at gaa ind i sit eget Værelse; men af Nysgerrighed lod han Døren staa paa Klem, saa han kunde lytte.

»Har Herren hørt Nyheden?« — hørte han Husjomfruen sige.

»Hvad for en Nyhed?«

»Om Løjtnanten?«

»Løjtnant Hacke? Hvad er der nu igen med ham?«

»Herren kender jo nok Kren Pilegaard.«

»I Tønnerup?«

»Ja, det er hans Gaard, der ligger sønder for Byen, lige ved Vejen.«

»Naa — og hvad saa?«

»Der har Løjtnanten gjort Indbrud i Nat. Han har sagtens været svirende. Kren Pilegaard hørte Støjen og kom ud, og Løjtnanten skal saa ha' sigtet paa ham med hans Gevær og sagt, at han vilde skyde ham.«

»Hvor har De den Historie fra?«

»Fiske-Birthe var her lige nys. Hun sat i Køkkenet og fortalte det. Hun havde selv talt med Kren Pilegaard. Men der kommer Forvalteren. Han har ogsaa hørt det inde paa Møllen.«

Yderdøren gik op. En Mand traadte rask ind og spurgte, hvornaar Herskabet vilde køre.

»Hvordan forholder det sig, Petersen? sagde Lindemark. »Har De hørt om de Optøjer, Løjtnant Hacke skal have begaaet i Nat? Er det fuldt paalideligt.«

»Det er garanteret. Jeg har selv talt med Kren Pilegaards Kone. Hun var paa Besøg hos Møllerens.«

»Saa er han med andre Ord nu bleven ganske utilregnelig. Men hvad foregik der? Hvordan skete det?«

»Løjtnanten vilde nok ind til Pigerne. Han bankede paa deres Vindu, og da de saa begyndte at skrige, raabte han ind til dem, at — ja, det var forresten ikke noget pænt Ord.«

»Saa skal De ikke besmitte Deres Mund! Men sørg nu for, Petersen, at den lukkede Vogn bliver efterset og godt smurt. Vi kører Klokken fem.«

Det var nær Middag. Fru Lindemark sad inde i Dagligstuen, og her kom det nu til et ophidset Ordskifte mellem hende og hendes Mand, der straks gav sig til at fortælle om Klitassistentens natlige Eventyr.

Fru Lindemark sagde:

»Jeg veed ikke, hvad der er din Mening med at fortælle mig alt det der. Det vedkommer mig jo ikke. Gaa til Steensen! Hun er jo din Fortrolige. Og hun plejer at interessere sig for Kællingesnak.«

»Her er ikke Tale om Kællingesnak. Petersen, der lige er kommen hjem, bekræfter Fiske-Birthes Beretning Ord til andet.«

»Saa Forvalteren udleverer du dig ogsaa til. Jeg er bange for, du begynder at trætte vore Tjenestefolk med din Familiaritet. Morskab har de vist længe haft af den.«

»Lad du mig om det! Fra den Side har

min Ære ikke noget at frygte. Men jeg har villet, at du for en Gangs Skyld skulde høre, hvad Slags Menneske denne Hr. v. Hacke er. Et Subjekt, der gør sig til af, at han besøger Utugtshusene i Aalborg, og nu bryder ind gennem Folks Vinduer for at øve Vold paa værgeløse Kvinder. Hvad siger Du til det, Astrid?«

»Ingenting! Men at du — netop du! vil fortælle mig det ... Ja, det ligner dig! Vold, siger du. Nu, vil du endelig vide min Mening, saa tilgiver jeg titusinde Gange hellere den Mand, der tager en Kvinde med Vold, end den, der lirker og trygler og kryber saa længe for hende, at hun tilsidst af Medlidenhed giver efter.«

»Aa — disse opstyltede Talemaader! Saa vidt er det altsaa kommen med dig! Sig mig, Astrid, hvordan skal dette ende? Om du ikke vil tage noget Hensyn til mig — og det venter jeg ikke længer: du giver mig uden Skaansel til Pris for Folks Spot og Latter — men tænk dog i det mindste paa vore Børn. Skal virkelig Kaj og lille Ingeborg —.«

»Nævn ikke dem!« næsten skreg hun.

»Jo ... for der rørte sig dog din Samvittighed, Astrid.«

»Du tager fejl! Jeg har de titusinde Gange sagt dig, at jeg ikke har noget Ansvar for dem. Jeg har aldrig ønsket at faa dem. Det er dine Børn . . . ikke mine.«

»Hvad mener du med det?«

»Du tiggede mig til at gifte mig med dig . . . tiggede mig til at tage herop . . . tiggede mig til at blive Mor. Du skulde jo have Arvinger til Gaarden. Du købte mig, saadan som du har købt dine andre Avlsdyr.«

»Astrid! Saadan tør du tale! Føler du ikke, hvor du nedværdiger baade dig selv og mig?«

»Nej, du har nedværdiget mig! I Stedet for, at jeg skulde have født mine Børn til Verden i Skønhed . . . hengivet mig af egen stolt og fri Vilje . . . har du . . . Uf! Jeg ækles ved det, naar jeg tænker paa dengang.«

»Aa, disse Talemaader! Det er alle de forskruede Bøger, du læser. De er Gift for dig. — Vil du sige mig en Ting, Astrid? Den Dag, — du husker den nok — da jeg sidste Gang besøgte dig i Vejle før vort Bryllup, og da du om Morgenen fulgte mig til Stationen, — du sprang ind til mig i Kupeen og slog Armene omkring mig og hviskede mig ind i

Øret, at jeg skulde bortføre dig med det samme. Husker du det?«

»Aa — Barnestreger!«

»Og husker du, at du fulgte med til den første Station, hvor vi stod af Toget og tilbragte Dagen sammen i Skovene? Du kaldte dig for Danaë og mig for Zeus. Og du kyssede Træernes Blade, da vi skiltes, og kaldte Skoven vort Kærlighedshjem og takkede den.«

»Du skal tie! . . . Du lyver!«

»Hvorfor siger Du det? Du veed jo, at hvert Ord er Sandhed.«

De blev forstyrrede af Jomfru Steensen, der kom ind fra Spisestuen og spurgte, om der kunde rettes an. Et Øjeblik efter blev Døren aabnet fra Gangen, og Kandidaten traadte ind, underlig forfjamsket og rød i Hovedet. Han havde staaet udenfor og hørt det hele. Det var sket ved et Tilfælde, og han skammede sig ikke saa lidt over, at han var bleven staaende i Stedet for at gaa tilbage til sit Værelse. Men det havde været altfor fristende for ham at blive hemmeligt Vidne til denne ægteskabelige Afsløring.

De satte sig tilbords, og Maaltidet var endnu uhyggeligere end de foregaaende Dage. Fru Lindemark var næsten den, der ved denne

Lejlighed talte mest. Til Kandidatens største Forundring syntes hun at være i en virkelig oplivet Stemning. Paafaldende var ogsaa den Opmærksomhed, hun pludselig viste ham. I Modsætning til tidligere optraadte hun som Værtinde og sørgede for, at han blev forsynet. Skønt han slet ingen Appetit havde, nødte hun ham uafladelig til at fylde sin Tallerken og han kunde ikke værge sig mod den Tanke, at hun havde en bestemt Hensigt med sin Elskværdighed.

»De har glemt at give mig den Tidsskriftartikel, De forleden anbefalede mig at læse,« sagde hun blandt andet. »Den er jo saa interessant.«

»En Tidsskriftartikel?« spurgte han.

»Ja, om de konventionelle Fordomme var det vist. De har den jo her«.

»De har misforstaaet mig,« løj han af ubestemt Frygt. »Jeg har ikke det Hefte med mig . . . det ligger i København.«

Hun betragtede ham med et Blik, der forvirrede ham. Et fortroligt Blik, der ikke var uden Sødme.

»Det var virkelig kedeligt. Jeg kunde have Lyst til at læse den Artikel. De konventionelle Fordomme — det lyder interessant. Det

er jo netop, hvad hele Menneskeheden lider under. Kender De noget til Forfatteren? Hvad hedder han?«

»Karl Herda.«

»Er han dansk?«

»Nej, Artiklen er oversat.«

»Naturligvis! Hertillands er vi alle skikkelige Slaver af Loven og Profeterne.«

»Velbekomme!« afbrød Lindemark Samtalen og skød underlig ubehersket sin Stol tilbage.

Da han trykkede Gæstens Haand, søgte han at smile; men hans Læber var hvide. —

Ogsaa denne Eftermiddag tilbragte Kandidaten alene paa sit Værelse. Men i Stedet for at berolige sine opskræmte Tanker ved Hjælp af »Kong Dag og Dronning Nat« gik han op og ned ad Gulvet og ventede bare paa, at Klokken skulde blive fem. Og aldrig havde Tidens Hjul forekommet ham saa møllestenstunge. Han følte sig overbevist om, at der forestod noget skæbnesvangert. Heller ikke tvivlede han om, at Fru Lindemark prøvede paa at hverve ham til Forbundsfælle. Stadig maatte han mindes deres Samtale forleden Aften om Bitschkows Roman og hendes dristige Forsvar for Heltindens Mord paa Stiffaderen. En saadan Udaad vilde en Dame som

Fru Lindemark naturligvis ikke tage paa sin Samvittighed. Hun kunde lege med Tanken, kunde ogsaa — som hun selv havde sagt — lade sig friste af den, men gøre Alvor af den — umuligt. Og alligevel! Han kunde ikke frigøre sig for en uhyggelig Forudfølelse af en umiddelbart forestaaende, blodig Katastrofe.

Præcis paa Slaget holdt Vognen for Trappen. Det var en lukket Vogn af et komisk forældet Udseende med meterhøje Hjul, Knæk-Trin og S-formede Fjedre. Den kaldtes af Folkene paa Gaarden for »Fruens Vogn«, fordi den kun kom frem, naar hun en sjelden Gang tog Del i Egnens Selskabelighed. Vejr og Føre maatte endda være nogenlunde godt, da det ellers ikke var tilraadeligt at vove sig ud i lukket Vogn her, hvor Bivejene var saa daarlige. Et Stormkast kunde desuden let vælte den.

Lindemark og Kandidaten stod begge rejsefærdige i Dagligstuen. Fruen derimod lod vente paa sig. Jomfru Steensen var Gang efter Gang bleven kaldt op til hende for at bistaa ved Paaklædningen, og man kunde høre Pigerne gaa rundt og fnise.

Ved Synet af Lindemark i Kjole og hvidt var Kandidaten bleven ked af, at han maatte

møde i sin daglige Dragt, som tilmed var ikke saa lidt medtaget af Rejsen. Men Lindemark beroligede ham med at fortælle om et lignende Selskab, hvor en tilrejsende Gæst havde indfundet sig i langskaftede Støvler og Skindvest, uden at nogen havde taget Anstød deraf. I det hele maatte han endelig ikke møde med Forventning om nogen virkelig Festlighed. Noget saadant kendtes ikke paa disse Kanter. Man kom væsentlig sammen for i Fælleskab at nyde Bordets Glæder.

Endelig viste Fruen sig, og Kandidaten spærrede Øjnene op. Den middelalderlige Borgfrue i den dystre Dragt var forvandlet til en bararmet Verdensdame i lyseblaa Silkekjole med kreppet Forhaar og Karmin paa Læberne. Hun gik hastigt gennem Stuen og efterlod en Duft af Parfyme og varme Krøllejern.

Ude i Forstuen hjalp Jomfru Steensen hende i Ydertøjet: en stor Foerværkskaabe, som hun forinden havde lunet foran Kakkelovnen. Saa kom de ud i Vognen, og efter at de alle tre var bleven godt indpakkede, rullede de afsted.

Turen varede omtrent en Time, og i al den Tid blev der næsten ikke talt. Fru Lindemark,

der bredte sig alene paa Bagsædet for ikke at faa Kjolen krøllet, havde til Kandidatens Beroligelse straks vist Tegn paa Utilnærmelighed.

Som hun sad der i det svindende Dagskær med den lodne Krave op om Ørene, øjensynlig alene optaget af sin Forventning, gik det op for ham, hvad det var for et Rovdyr, hun hele Tiden havde mindet ham om. Hendes blege, skarpe Ansigt, den røde Mund og disse runde, graaladne Øjne fik ham til at tænke paa Ulvinden i den zoologiske Have, naar den laa henstrakt i Baggrunden af Buret med det spidse Hoved hvilende paa Forpoterne og — uforstyrret af et nysgerrigt Publikum — drømte sine vilde Skovdrømme.

Lindemark sad med tilkæmpet Ro og saae ud ad Vinduet. Men Kandidaten mærkede hans Nervøsitet i den Maade, hvorpaa han idelig flyttede Hænder og Fødder.

Selv vendte han sig nu ogsaa bort, tørrede Duggen af Ruden med Vinduesremmen og gav sig til at stirre ud paa det øde Landskab. De var nu naaet ind i Klitten. Marehalmsklædte Skrænter omsluttede dem til alle Sider. Skridt for Skridt arbejdede Hestene sig frem ad en lyngbelagt Vej, der bugtede

sig mellem vissengrønne eller askegraa Sandhøje. Nogle Steder havde Klitten et vildt oprevet Udseende — som en Brænding, der er stivnet og forstummet. Andre Steder løftede den sig i mægtige, blødt svulmende Bølger, fuldkomment nøgen, saa blottet for Liv, som havde den i samme Nu hævet sig af Havets Skød. Og saa underligt gravstille var der i disse Slugter, hvor Vinden ikke naaede ned. Der hørtes kun Vognlæderets Knirken og den underjordiske Lyd af Brændingen, der dundrede mod Stranden.

Et Sted aabnede Klitrækken sig ud mod Vest, og han saae nu Havet med dets tre hvide Skumbræmmer ganske nær. I hans opskræmte Sindsstemning gjorde Synet et overvældende Indtryk paa ham. Han havde ikke tænkt sig det saa mægtigt. Dette mørke, tungt fremrullende Dyb blev i hans Øjne til selve Almagtens Aabenbaring. Han følte sig med eet saa intetsigende lille. Som ved Berøring af en guddommelig Finger faldt den sidste Rest af hans opsvulmede Selvfølelse af ham overfor denne Vælde. Endnu længe efter at Klitterne igen havde lukket for Synet, sad han hensunken i Tanker, bevæget i sit Indre af en helt ny, højtidelig Følelse, som han ikke

havde kendt siden han som Barn sad andægtig med sin A-B-C paa en Skammel under sin Moders almægtige Højre.

Saa naaede de endelig Propritær Hansens Gaard og kørte op for Trappen med et Piskesmæld.

VI

Selskabet havde været samlet en Timestid. Mørket var faldet paa. I alle Værelserne brændte Lamper og Lys. Inde i Dagligstuen sad Damerne ved Modtagelses-Teen og Syltetøjsbakkerne, mens de fleste af Herrerne havde slaaet sig ned i Kontoret og dampede løs paa Piber eller Cigarer. De sad her og debatterede Løjtnantens natlige Meriter hos Kren Pilegaard og de mulige Følger, disse kunde faa for ham.

Selv var han endnu ikke kommen, noget der iøvrigt kun forundrede Kandidaten. Blandt de aristokratiske Friheder, Løjtnant v. Hacke tog sig, var ogsaa den at indfinde sig til Selskaberne, naar det passede ham. Selv hvor han kunde vente at træffe Fru Lindemark, kom han ofte først langt ud paa Aftenen og var end ikke altid helt ædru.

De fleste af de ældre Herrer var meget betænkelige ved Sagen og mente, at den gode

Løjtnant dennegang neppe slap for at gøre Bekendtskab med »Spjeldet«. En yngre Agrar af Korthalstypen, der med Hensyn til Overskæg aabenbart havde taget Løjtnanten til Forbillede, protesterede lidenskabeligt og kaldte Hacke for en brillant Fyr. For Satan — et Mandfolk maatte ha'e Lov til at gaa paa Bagbenene engang imellem. For Resten var Hacke med Grund bleven irriteret. Der var ingen Mening i at komme her og gaa ham i Bedene.

Ved de sidste Ord saae han udfordrende hen paa Kandidaten, der stod lidt derfra op ad en Dørstolpe og i det hele var Genstand for en ret nærgaaende Opmærksomhed. Straks ved Ankomsten havde Værten, den tykhovede Proprietær Hansen, trukket ham til Side ude i Forstuen og med et Grin hvisket ham ind i Øret: »Naa, Københavner . . . der har De sgu lavet en slem Frikadelle!« Og da han kom ind i Dagligstuen og blev præsenteret, havde Folk stukket Hovederne sammen og tisket. Han begreb ikke selv Grunden til den Opsigt, han vakte, og følte sig slet ikke smigret af den.

I et lille Værelse ved Siden af Kontoret, Gaardens Skolestue, der i Dagens Anledning var bleven ryddet for Møbler, stod Linde-

mark og underholdt sig med en graaskægget Mand, Førstelærer Johansen. Ogsaa de talte om Løjtnanten. —

»Jeg finder i Sandhed, at dette er en Historie, der skal og bør paatales,« sagde Hr. Johansen og prikkede Lindemark paa Brystet med en tørvebrun Pegefinger. »Mellem os sagt — men hvad jeg her fortæller Dem, Hr. Lindemark, maa blive mellem os — Præsten sendte mig Bud i Middags — han er jo desværre bleven forhindret idag af sit Maveonde — men vi blev enige om, at nu maa og skal vi paakræve Myndighedernes Indskriden. Der maa ikke længer vises denne skammelige Overbærenhed. Det er vor uafviselige Pligt at forlange, at denne Udaad ikke gaar upaatalt hen eller afgøres med en ringe Bødestraf.«

»Agter De eller Præsten at indgive Klage over Klitassistenten?« spurgte Lindemark med et spændt Ansigtsudtryk.

»Næ . . . vi har overvejet Spørgsmaalet og er kommen til det Resultat, at vi ikke bør indblande vore Navne i en saa smudsig Sag. Men idet vi haaber og tror at være i Overensstemmelse med alle rettænkende Elementer i Befolkningen, har vi idag underhaanden

ladet Herredsfogden tilflyde Meddelelse om det passerede.«

»Det er allerede sket!«

Hr. Johansen saae til begge Sider for at forvisse sig om, at de var alene. Og da han opdagede Kandidaten der gjorde lange Øren derhenne ved Dørstolpen sænkede han Stemmen.

»En Mand her fra Sognet, en af vore paalideligste Venner — hans Navn har jeg lovet at fortie — han skulde netop ind til Herredsfogden i et andet Ærinde — og jeg bad ham saa i Talens Løb at henlede rette Vedkommendes Opmærksomhed paa Sagen og omtale den Forargelse, den har vakt i vide Krese, som ogsaa at gøre ham Forestillinger i den Anledning.«

»Venter De virkelig noget Resultat af den Henvendelse?«

»Ja — jeg haaber det bedste. Og sandelig, det er paa høje Tid, at der sættes en Stopper for den hedenske Vildskab, der har drevet sit Spil her nu i snart to Aar. De unge er paa betænkelig Maade bleven smittet af den, og visse ældre forresten ogsaa. Endogsaa blandt Kvinderne. — Ja ja, det veed De bedst, Lindemark.«

Kandidatens Opmærksomhed blev i dette

Øjeblik afledet derved, at et Par Herrer standsede foran ham og hilste. Den ene af dem havde han kort i Forvejen vekslet nogle Ord med; det var en Hr. Langer, en Mand henimod de fyrre, der med tørt Lune havde forestillet sig for ham som en akademisk Medborger *invita Minerva.* Han var Proprietær Hansens Huslærer, en af disse forulykkede Studenter, som man kunde træffe omkring paa de store Gaarde især i Jylland, Folk, der i et saadant velstillet Hjem havde fundet et Madsted og en Tilflugt, hvor de kunde gemme sig med deres Vanskæbne. Aar for Aar sank disse aldrende Akademikere dybere ned i en ynkværdig Afhængighed, hyggede sig inde i en Tilværelse, hvor Maden, Tobakspiben og Sengens tykke Dyner efterhaanden udgjorde den eneste Virkelighed. For de flestes Vedkommende kom saa dertil en ulykkelig Forelskelse i en eller anden Herskabsfrøken, der gav Selvfølelsen det sidste Knæk, — hvorefter Manden helt forsumpede som Skriver paa et Godskontor eller Lem paa en Fattigstiftelse.

Hr. Langers store brune Skæg var allerede begyndt at graane i Kanten. Den høje, tungt ludende Skikkelse var indpresset i en Livkjole, der stumpede for Armene, og gjorde i

det hele et højst forkomment Indtryk. Kandidaten havde i Begyndelsen ikke kunnet tro, at denne Urokse havde haft mindste Berøring med Videnskaben. Kun en vis, sløret Melankoli i hans Øjne lod ane, at der rørte sig Rester af aandeligt Liv bag alt dette dovne Fedt. Desuden forraadte Studenten sig i den humoristiske Udtryksmaade, hvori Manden behagede sig. Den svarede ganske til Tonen i Studenterforeningen i tidligere Dage.

Hans Ledsager, hvem han forestillede som Fyrmester Enevoldsen, var en sømandsagtig Skikkelse i blaat Jakkesæt og med Tatoveringer paa Hænderne.

»Jeg hører, at Kandidaten er kommen til vos for at studere Kulturtilstandene herovre,« sagde denne Mand med en alvorsfuld Højtidelighed. »Skulde Deres Vej falde om ad Løgstrup Fyr, skal De være hjertelig velkommen, dersom De vil se indenfor.«

Kandidaten takkede adspredt.

»Jeg veed ikke, om De ogsaa interesserer Dem for Hønseri. Jeg skal i saa Fald præsentere Dem en Bestand, som jeg nok tør sige er en af de bedste i Vendsyssel. Efter min Mening, Hr. Kandidat, saa har Hønsebedriften slet ikke vundet den Anerkendelse

herhjemme, som den fortjener. Jeg undervurderer ikke vores Smøreksport og Flæskeproduktionen. Gudbevares! Men jeg siger: en rationelt dreven Hønseindustri — der er Danmarks Fremtid. Men denne Sag maa tages op som en Folkesag, Hr. Kandidat. Med Alvor og med Kærlighed, ikke sandt?«

»Jeg forstaar mig ikke paa den Slags Ting,« svarede Kandidaten afvisende.

»Hø, hø, hø,« gryntede Hr. Langer. Han stod med Hænderne i Bukselommerne og vuggede sig smilende paa sine skæve Hæle, og hans Stemme lød, som om han talte ind i en tom Tønde. »Jeg for mit Vedkommende siger Ja og Amen af mit ganskeste Hjerte, Fyrmester! Det var et yndigt Fremtidsbillede, De oprullede der! En Høne i Hvermands Gryde — som han sagde, den salig gale Konge. Alle Livets Bedrøveligheder reduceret til Kyllingesorger. Gud give, at den Sag maa trives og blive til Lykke og Velsignelse for gamle Danmark! Kykliky!«

I det samme hørtes en stærk Larm bag dem. Det var Værten, der klappede tilbords og bad Herrerne tage Damer. Der var begyndt at vise sig Tegn paa Utaalmodighed blandt Gæsterne, der længtes efter Maden. Man vilde

ikke vente længer hverken paa v. Hacke eller paa Distriktslægen, som heller ikke var kommen.

Kandidatens Borddame var en lille Læreriinde fra en af Egnens andre Proprietærgaarde, Da han bukkede for hende, satte hun sin Stumpnæse i Vejret og vendte Ansigtet bort for at tilkendegive sin Misfornøjelse med at have faaet ham tilbords. Dette kom ham just godt tilpas. Han kunde nu med god Samvittighed helt og holdent overlade hende til Herren paa hendes højre Side og vende tilbage til sine egne sørgmodige Betragtninger.

Længe ad Gangen fik han dog ikke Lov til at sidde uforstyrret. Efterhaanden som Maden og Vinen bragte Stemningen i Vejret, kaldte snart den ene snart den anden af de overstadige Herrer paa ham for at drikke med ham. Da nu ogsaa den unge korthalsede Agrar med den v. Hackeske Knevelsbart »udbad sig den Ære« og samtidig paa truende Maade forlangte, at der skulde drikkes til Bunds, gik det op for ham, at man havde sammensvoret sig imod ham og vilde drikke ham under Bordet. Herefter opløftede han blot sit Glas uden at drikke. Skønt flere af Herrerne i den Anledning blev ubehagelige,

anstillede sig krænkede og prøvede at udæske ham med haanlige Tilraab, lod han sig ikke anfægte. Det var ham komplet ligegyldigt, hvad disse brølende Stude mente om ham. Jo mere Larmen og Vildskaben steg omkring ham, des mere nøgtern blev hans egen Sindsstemning, des mindre imponeredes han af al denne heltemæssige Drabelighed, der opflaskedes rundt om Bordet.

Hans Blik søgte stadig op til Fru Lindemark, der sad paa Hæderspladsen ved Siden af Værten. Ogsaa hun syntes ganske udenfor det hele. Hendes runde, nervøse Øjne stirrede ud i Luften med et Udtryk, som lyttede hun tværs igennem Larmen efter Fodtrin langt borte. Men som Tiden gik, uden at v. Hacke viste sig, forandredes hendes Træk. Skuffelsen stivnede dem. Vreden gjorde Øjnene til lutter Pupil.

Efter et Par Timers kannibalsk Æden og Drikken rejste man sig endelig fra Bordet med glødende Ansigter og Øjnene stivnede i Gelè. Under Omfavnelser og vældige Haandklask spredte Gæsterne sig omkring i Stuerne. Af Herrerne var foruden Kandidaten kun Lindemark og Førstelærer Johansen helt ædru. De to sidste havde trukket sig hen i

en Vinduesfordybning og vendte Ryggen til det støjende Selskab.

For at undgaa sine drukne Efterstræbere var Kandidaten gaaet ind i Skolestuen, hvor der var tomt. Her havde han en lille Tid staaet i Fred og betragtet Anskuelsesbillederne paa Væggen, da der lød tunge Skridt bag ham. Han vendte sig om og befandt sig Ansigt til Ansigt med Hr. Langer.

»Hø, hø, hø! Naa her har De för tillfället lagt Dem paa Æg, Højstærede!« sagde han med sin Bugtalerstemme. »Tillad mig i al Næsvished at gøre Dem et Samvittighedsspørgsmaal.«

Han stod med en tændt Cigar i Haanden og havde ondt ved at holde Ligevægten. Skægget omkring Munden dryppede endnu af det sidste Glas Likør. Der stod en Os af Mad og Spiritus udfra hans store, svampede og svedige Krop, saa Kandidaten var nærved at faa ondt.

»Et Samvittighedsspørgsmaal? Hvorledes mener De? Jeg kender Dem jo slet ikke.«

»Naa-naa — saa sagte, unge Herre! Forresten er det aldeles og slets inte min egen Grossmægtighed, jeg agter at underholde Dem med. Rent ud sagt, — hvor længe agter De

endnu at beære Egnen med Deres Nærværelse?«

»Jeg maa tilstaa, det er et højst paafaldende Spørgsmaal.«

»Højstærede! Jeg tiltroer Dem tilstrækkelig Synskraft til at have observeret, at det trækker op til en gevaltig Torden paa Ægteparret Lindemarks ægteskabelige Himmel.«

»Saa!«

»Og De maa vist ogsaa ha' kaperet, kære Herre, hvad det er for et Mandfolk, Fruen er kommen for Skade at hænge sig om Halsen paa — *in effigie* naturligvis. Jeg veed tilfældig, at De traf Vedkommende forleden Aften i Bjergsted Kro.«

»Men hvorfor fortæller De mig alt det?«

»Jo, for saa kender De vistnok Hacke tilstrækkeligt til at kunne begribe den Ballade, han har lavet i Nat.«

»Næ — jeg maa tilstaa. Jeg begriber ikke et Muk.«

»Men Herregud, Mand! Er De da slet ikke med paa'en? Kan De ikke forstaa, at Hacke er knusende, edderspændt jalouks?«

»Jalouks? Paa hvem?«

»Paa hvem? Paa Dem begribeligvis! Hvem ellers?«

»Paa mig . . . Men det er jo ganske sindssvagt.«

»Ja, gu er det sindssvagt. Det er akkurat, hvad det er. Og derfor kan De stole paa, at det forholder sig rigtigt. De kender vistnok endnu ikke meget til Livet, Hr. Kandidat! Og allermindst til Ki—ærligheden! Miav—Mav! Ser De, Hacke han kan nu ikke taale, at der kommer saa meget som Lugten af et fremmed Mandfolk i Nærheden af Fru Lindemark. Og nu har De opholdt Dem paa Storgaarden i hele to Dage, Mand!«

Kandidaten indrømmede, at han virkelig havde lagt Mærke til nogen Uoverensstemmelse mellem sine Værtsfolk.

»Men Fru Lindemark har vist aldrig rigtig holdt af sin Mand.«

»Hun! Hun har været saa forgabet i ham som en Spurv i en varm Hestepære. De første Aar, hun var her, gik hun med lange Mandfolkestøvler under Skørterne og storkede afsted med Gemalen omkring paa Markerne, — hun har nu altid skullet være saa allerhelvedes. Lindemark var dengang en morderlig Foregangsmand i hendes Øjne — en ren Apostel. Kvinder skal nu absolut se en Helt

i deres Elskede, om han ogsaa er Skrædder. Det er det Satans ved det!«

»Men jeg begriber virkelig ikke. Et Menneske som v. Hacke — et stakkels Menneskevrag.«

»Hør, hvad er det i Grunden, De ikke kan begribe. Det er sgu altsammen ubegribeligt i denne Verden, saa man kan lige saa godt spare sig Ulejligheden med at spekulere over det. — Det var altsaa det, jeg vilde tillade mig at gøre Dem opmærksom paa, at Hacke jo ikke er helt paalidelig. Naar han stiller sig i Positur som Kavaller og Krigsmand, er det aldrig godt at vide, hvad han kan føle sig forpligtet til. Han har i den sidste Tid været svært herunter. Han skal ogsaa ha' snakket om, at nu vilde han sætte Punktum for sig selv . . . saadan et lille rundt ét heroppe i Tindingen, forstaar De nok. Og skulde noget af den Slags hænde, saa var det jo ikke saa behageligt for Dem at have været Anledningen.«

»Det kan der heller ikke blive Tale om. Jeg rejser nemlig imorgen — aldeles afgjort.«

»Det er jeg svært glad for at høre, vil jeg sige Dem. For med alle sine Fagter og Ge-

bærder er Hacke sgu alligevel — naa ja, et stakkels Vrag, som De før saa kønt bemærkede. Herregud, det er nu engang først i den Tilstand, at en saadan Oceanflyver kommer os fladbundede Joller paa nært Hold, ikke sandt? Saalænge den boltrer sig ude paa de blaa Have med alle Sejlene oppe, eller naar den ligger og rider en Brandstorm af med et Par Klude . . . se, det Syn forundes aldrig os Landkrabber! Det er først naar Rejsningen er gaaet overbord og Skuden er bleven læk og driver til Land . . . ja, saa kan vi faa Lov til at lamentere ved Begravelsen. Men nu skal jeg sige Dem noget, Højstærede! Saadan et stakkels splintret Skibsskrog, der om Natten er blevet kastet ind paa Stranden og ligger der som et Aadsel, — ja vel, det kan se fælt nok ud, naar man om Morgenen kommer drivende hjemme fra Rugevarmen under Sengedynen. Men — Guds Død, Brorlille! Det gibber alligevel underligt sødt i En ved Synet. Det synger saa sært omkring Mastestumperne paa saadan et hjælpeløst Vrag, der har vugget paa de store Haves Dønninger. De kan ogsaa bande paa, at Løjtnanten har lavet en pæn lille Søgang her i vores Møddingpøl. Før han selv var kommen, hørte vi jo om hans Tap-

perhedsmedalje og hans Kvindeerobringer og andre gale Streger. Fru Lindemark var saamænd ikke den eneste af vore Damer, der blev væk, før de rigtig havde faaet set paa Vilddyret.«

»Det var besynderligt. Nogen Adonis er han dog ikke.«

»Gud, hvor De kender lidt til Ki—ærligheden, lykkelige unge Mand! Naar en Dames Hjerte er ledigt, er det sgu ganske tilfældigt, hvem der bliver den næste Logerende. Jeg tror endda at kunne garantere for, at Fru Lindemark og Hacke indtil Dags Dato ikke har talt tyve Ord med hinanden.«

»Hvordan mener De?«

»Ganske bogstaveligt, Kære! Det kan lyde underligt, naar det gælder en Verdensmand som Hacke, men han er i Dameselskab saa forlegen som en Konfirmand. Han forstaar slet ikke at snakke med Fruentimmer. Han anbringer sig op ad en Dørstolpe og staar der og drejer paa sin Bart og lyner med Øjnene og ser traurig og lidenskabelig ud. Men det er akkurat, hvad der skal til, min Herre. Det er først, naar han sidder mellem Mandfolk og bliver fuld, at han kommer rigtig til

Mæle, og saa har han jo for det meste en skrækkelig Kæft.«

»Men hvorfor faar de Mennesker ikke en Ende paa det? Hvorfor bliver Lindemark og hans Kone ikke skilte, saa de to kan faa hinanden?«

»Ih, Vorherre bevares! Hvad skulde vi andre saa underholde os med? Fru Lindemark har sgu vist ogsaa alt, hvad hun bryder sig om, naar hun veed, at Hacke render om derude ved Storgaarden om Natten og kigger op til hendes Vindever. Det er rigtig romantisk, og det kan vi andre ogsaa ha' Fornøjelse af at tænke paa. Jeg tror, oprigtig talt, ikke, at den Dame vilde løbe Risikoen ved at rende grassat med Hacke, om der ogsaa skulde tilbyde sig en Lejlighed. Hun er ikke af den Slags. Hun er jo ikke saa lidt forvænt, samme Frue. Hun skulde vist ha' sig meget frabedt at komme paa Kiærlighed og Kildevand for Livstid. Næ, Forelskelse, det er bare saadan noget, som vore Damer har at more sig med. Det er Tidsfordriv ligesom Lystfiskeri og Stjerne-Kabale. Det er nu min personlige Erfaring!«

»Ikke min,« — tænkte Kandidaten, der flere

Gange i Dagens Løb havde sendt sin forladte lille Veninde paa Kristianshavn en bevæget Tanke.

Højt spurgte han, om Fru Lindemark da ikke selv havde Midler. Hun var jo Sønnedatter af en Eventyrer, der havde sejlet paa Guldkysten og hjembragt mystiske Skatte.

»Naa den Historie har De ogsaa faaet serveret. Ja, den er god!«

»Hvad mener De? Er det Usandhed?«

»Naa, det er nu saa stærkt et Ord at bruge, naar det gælder en Dame. Historien er god. siger jeg. Det er Kanariefuglens noksom bekendte Ørnedrømme. Hendes Bedstefar var saamænd en skikkelig Skipper, der sejlede i Kul paa England. Jeg er selv fra Vejle af, saa jeg kender hele Familjen. Hendes Far var en fattig Adjunkt, og baade Moren og et Par Søstre lever der i Byen endnu. De har en Broderiforretning. Næ, Velhaver kan hun pinedød ikke blive, før hun faar taget Livet af Gemalen. Men det faar hun saamænd ogsaa nok tilsidst.«

Kandidaten fik som et Stød for Hjertekulen.

»Tror De hende virkelig i Stand til en Forbrydelse?«

»Hvordan . . . Hø, hø, hø!« lo Hr. Langer med sin dybeste Tøndelatter, der fik Fedtbelægningen paa hans store Krop til at bævre. »Lader os alle bede! . . . Er De gal, Mand! . . . Forresten var her forgangen Aar en Bondekælling, der trak Vejret af sin Husbond med et Hosebaand for at gifte sig med Gaardskarlen. Men hun var vant til at snitte Halsen over paa Høns og Lam og desligeste. Det gør en Forskel!«

De blev her afbrudte af en ung Herre, der stormede ind fra Kontoret. Ingen af dem havde lagt Mærke til den forunderlige Stilhed, der pludselig havde afløst den overstadige Munterhed i de andre Stuer. Nu raabte den unge Mand ophidset:

»Staar De her, Langer! Har De ikke hørt Nyheden?«

»Hvilken?«

»Hacke skal tvangsindlægges. Han sidder hjemme hos sig selv under Bevogtning. Imorgen kommer de og henter ham. Skal vi taale det?«

»Det er vel Løgn?«

»Der kommer Doktor Brammer. Nu kan De selv høre.«

Det var Distrikslægen i egen Person, der

havde bragt Nyheden. Han kom nu ind i Kontoret, og fra alle Sider stimlede Gæsterne sammen omkring den lille, tykke Mand, der blev bestormet med Spørgsmaal.

»Sludder!« sagde han henvendt til et Par af de unge Herrer, der havde tilladt sig at protestere. »Jeg har længe anset Hacke for fuldmoden til en Indlæggelse. Han er ganske utilregnelig. Hvad mener De f. Eks. om den Scene, han forleden Aften lavede i Bjergsted Kro? Saadan ganske umotiveret at give sig til at knalde løs med en Bøsse inden fire Vægge. Den Slags Indfald har kun en Afsindig. Jeg paatager mig i enhver Henseende Ansvaret.«

»Det er sgu Synd for ham,« erklærede en af de tilretteviste paany. »Hacke er en storartet Fyr.«

Men nu tog nogle af de ældre Ordet for at udtale deres Tilslutning til Distriktslægen. Det blev til et Mundhuggeri for og imod den forulykkede Løjtnant, der uden at vide det eller bekymre sig derom havde delt Egnens Befolkning i to stridende Lejre.

Efterretningen om den uhyggelige Begivenhed havde hurtigt spredt sig omkring i Stuerne og overalt virket som en afsvalende

Douche paa de vinhede Hoveder. Inde i Spisestuen, der var bleven ryddet for alle andre Møbler end Klaveret, havde nogle unge Par allerede begyndt paa Dansen. Men nu naaede Rygtet ogsaa derind; Musiken standsede, og Parrene strømmede ud. Alles Øjne søgte Fru Lindemark. Hun sad mellem de andre Fruer i Dagligstuen og var mærkværdig nok en af dem, paa hvem der var mindst Forandring at spore. Hun havde ganske vist trukket sig ind i sig selv og var ogsaa noget blegere end sædvanlig. Men hun deltog overhovedet aldrig i de andre Fruers Samtaler, skjulte ogsaa sjelden, at deres Underholdning var hende en Lidelse.

Henne ved et af Vinduerne stod hendes Mand sammen med en af de andre Gæster.

»Nu kommer det kun an paa, om Hacke rolig vil finde sig i at blive indespærret,« sagde denne. »Det tvivler jeg for min Del meget om.«

»Det vil nu vise sig!«

Ude paa Gulvet havde nogle unge Piger dannet Klynge. De stod med hinanden om Livet og hviskede. De var uhyre optaget af det skete. Mens alle ældre Damer, der-

iblandt først og fremmest dem, som altid selv var bleven urolige i Blodet i v. Hackes Nærhed, havde brudt Staven over Fru Lindemark, var Egnens kvindelige Ungdom gennemgaaende sværmerisk betagne af hendes og Løjtnantens Kærlighed, der stod for dem i et højpoetisk Skær.

Imidlertid begyndte nogle af de fjernest boende Gæster at gøre Forberedelser til at tage bort. Fødselsdagsstemningen var jo uhjælpelig forstyrret, og flere af dem havde et Par Mil til Hjemmet. Skønt Proprietær Hansen og hans Kone med Vold og Magt søgte at holde paa dem, lod de sig ikke overtale, og nu benyttede ogsaa Lindemarks Lejligheden til at bryde op. Herimod gjorde Værtsfolkene ingen Indvendinger. Paa sin trohjertige Maade sagde Hr. Hansen til Lindemark:

»Jeg forstaar godt, at De trænger til at komme for Dem selv efter hvad der er sket. Men heldigt er det da, Lindemark, at De nu bliver befriet for det gale Menneske.«

Da Fru Lindemark kom ind med Overtøjet paa for at sige Farvel til de tilbageblevne Gæster, var hun endnu en Del bleg; men

Kandidaten, der ledsagede hende, kunde mærke, at hun var fuldt fattet og end ikke syntes ligegyldig for den Bevægelse, der fulgte hende paa hendes Vej gennem Stuerne. Der var i hendes Holdning noget bevidst, ja selvbevidst, der gav ham adskilligt at tænke paa. Alene den Maade, hvorpaa hun rakte hver enkelt Haanden, røbede hendes forbløffende Aandsnærværelse. Hun vidste at gøre Forskel paa dem, der nøjedes med at give hende Fingerspidserne, og de unge, som var ivrige efter at lægge deres Deltagelse for Dagen. Til disse sidste smilte hun med en heroisk Sørgmodighed, der gjorde et uhyggelig paataget Indtryk paa Kandidaten.

Kort efter sad de alle tre i Vognen og kørte i Maaneskin ad den trælse Vej tilbage til Storgaarden.

Der blev ikke talt et Ord. De sad tavse hver i sit Vognhjørne, og der var i Begyndelsen saa mørkt derinde, at de ikke kunde mere end lige skimte hinandens Ansigter. Men ved en Drejning af Vejen faldt Maaneskæret pludselig henover Fru Lindemark uden at hun selv mærkede det. Ligesom paa Udturen sad hun med den laadne Krave opslaaet. Der var ikke stort andet synligt af

hende end de runde Ulvindeøjne, der stirrede frem med et næsten søvnigt Udtryk af mættet Lyst. Synet fik det til at løbe Kandidaten koldt ned ad Ryggen. Han syntes, at han i dette Øjeblik kunde se helt til Bunden af hendes ørkentomme Sjæl, kunde følge hendes syge Tanker i deres Drømmeleg med løsslupne teatralske Lidenskaber.

Da de var kommen tilbage til Storgaarden, sagde han straks Godnat og gik ind til sig selv. Han trængte til at være ene med sine Tanker. Til sin Forbavselse fandt han et Brev liggende paa Natbordet. Han forstod det ikke, da ingen af hans Paarørende kendte hans Opholdssted. Men nu saae han, at Brevet heller ikke var kommen med Posten. Der var ingen Frimærke paa det. Det maatte være bragt med et Bud. Og Haandskriften var ham ubekendt.

Hurtig skar han Konvolutten op, og der gik som et Lynstød igennem ham, da han saae Brevet underskrevet med v. Hackes Navn i store Snirkler.

»Min Herre!

Det vil forhaabenlig ikke forbavse Dem at modtage disse Linjer fra min Haand. Som

jeg i Nat tillod mig at ytre for Dem, har jeg fra første Moment følt mig tiltrukket af Deres Personlighed, og det maa derfor være mig tilladt paany at fremføre min Lykønskning. Jeg nævner intet Navn. Jeg gentager blot: Held og Lykke i enhver Henseende!

Jeg formoder, at De i Aften sammen med Unævnte deltager i Selskabet hos Proprietær Hansen paa Skælgaarden. Ogsaa jeg er indbudt, men foretrækker Friheden, hvad jeg dog for visse Aarsagers Skyld ikke skal opholde mig ved.

Den egentlige Anledning til denne Skrivelse er, at jeg endnu ønsker at tilføje en enkelt Bemærkning til vor lille Diskussion om Udødelighedsproblemet. Hvad er en Menneskesjæl? Et Instrument, hvorpaa os ubekendte Magter spiller. Meget vel. Altsaa er der dog noget udenfor Individet, noget overjordisk, som vi udtrykker os, hvoraf Individet er afhængigt, og som igen er afhængigt af Individet. Dette maa staa fast. Men er det nu saaledes, da kan Sjælen altsaa ikke ophøre at eksistere, saalænge det overjordiske eller saakaldet evige bestaar, hvilket med andre Ord

vil sige, at den er udødelig. Herom er jeg ogsaa nu fuldt overbevist.

Dette har jeg ikke villet undlade at meddele Dem i Fortrolighed.

Alexander v. Hacke.

VII

Den næste Dag forlod Kandidaten Storgaarden. Han havde igen tilbragt en urolig Nat. Saasnart det blev lyst, stod han op og gjorde sig rejsefærdig. Stormen havde paany faaet Mæle. Den tonede og peb gennem hver Sprække i Huset. Han havde en Fornemmelse af at befinde sig i det Indre af et forstemt Kæmpe-Orgel. Hver Gang en Dør blev aabnet i Huset, foer Vinden tværs igennem hele Bygningen, slog andre Døre op og forstærkede alle klagende, hvæsende og tudende Lyde, som om Nogen havde traadt paa Orgelværkets Pedal.

Hvilket Rædselsrige! — tænkte han, da han stod ved Vinduet og saae ud over det endeløse Hedelandskab med den ensomme Landevej, der syntes at maatte være Vejen til Helvede. Her kendtes ikke engang den Afveksling, som Aarstidernes Skiften fremkaldte andre Steder. Her var ingen Skove, der grønnedes

og gulnede; ingen vinterlige Glæder heller, ingen Kaneføre og Bjældeklang. Lindemark havde fortalt ham, at Temperaturen var saa temmelig ens paa alle Tider af Aaret, og kom der Sne, fejede Stormen den straks væk. Her herskede et evigt Efteraar, en tung og mørk Novemberstemning uden Haab og uden Afslutning.

Paa Vejen over til Stuerne traf han Jomfru Steensen, der stod i Entreen og børstede Lindemarks Kørepels.

»Skal Proprietæren ud?« spurgte han.

Den Gamle saae paa ham med sine enfoldigt bekymrede Øjne.

»Løjtnanten er død i Nat.«

»Død?«

»Ja — eller hvad man nu skal kalde det. Distriktslægen og Sognefogden sidder inde paa Kontoret.«

Da han kom derind, fandt han de to fremmede Herrer anbragt i Lindemarks Sofa. Trods den tidlige Formiddagstime stod der en Bakke foran dem med Portvin, saadan som det ved alle Lejligheder hørte sig til paa Egnen. De sad med dampende Cigarer og var i en meddelsom Stemning. Hacke havde skudt sig. Trods det paabudte Opsyn, der

havde haft Ordre til ikke at forlade ham, havde han fundet Lejlighed til at tage sin Rytterpistol frem og skyde sig en Kugle op gennem Underkæben. De to Herrer kom lige fra Ligsynet. Alt tydede paa, sagde de, at han i længere Tid havde omgaaedes med Tanken om at berøve sig Livet, men havde stadig udsat Afgørelsen. Ved den retslige Husundersøgelse havde man blandt hans Papirer fundet en Daabsattest, paa hvilken han ude i Marginen havde tilføjet og senere udstreget Ordene: »Og død d. 3die Septbr. 1878.«

Lindemark var dybt rystet. Han gik tavs op og ned ad Gulvet, og saasnart Distriktslægen og Sognefogden var kørt, gjorde han sig færdig til at tage afgaarde. Han havde ogsaa i Anledning af denne Affære et eller andet offentligt Hverv at røgte, og da han ikke kunde være tilbage før ved Middagstid, tog Kandidaten Afsked med det samme. Han takkede ham for hans store Gæstfrihed og tilføjede i sit stille Sind en Afbøn for de daarlige Tanker han i Begyndelsen havde haft om denne Ægtemand, hvis Livsalvor han nu havde lært at skatte.

Desuden bad han ham bringe sin Frue en

Hilsen, da han ikke vilde gøre hende Ulejlighed saa tidlig paa Dagen.

En Timestid efter, at Lindemark var taget bort, holdt en anden Vogn for Døren; den skulde køre Kandidaten tilbage til Bjergsted Kro, hvorfra han om Eftermiddagen kunde komme videre med Postvognen. Han stod just med Tøjet paa, da gamle Steensen i stor Skynding kom ned ad Trappen fra Soveværelserne og overbragte den Besked fra Fruen, at hun gerne vilde se ham og tale med ham, inden han rejste.

Han blev ikke synderlig glad for Anmodningen. Overnervøs, som han var, ængstedes han for det Indtryk, hendes Tilstand kunde gøre paa ham.

Han blev ført op i en lille Stue, der laa umiddelbart ved Siden af hendes Soveværelse. Her sad hun ved Vinduet med det store, blonde Haar udslaaet over en løst siddende, blodrød Morgendragt. Da han kom ind, rejste hun sig op, gik ham underlig oprømt imøde, tog hans Haand, bad ham tage Plads og satte sig igen i sin Stol.

Vistnok saae hun en Del medtaget ud; men der var slet ikke noget af den Vildskab over hende, som han havde frygtet. Hun var stadig

overraskende ligevægtig og behersket. Ganske vist »sang« hun en Smule paa Ordene; men hendes Tale var stilfærdig, og hun sad med Haanden under Kinden som en, der hviler ud i en stor, opløftende Følelse. Kandidaten kunde ikke værge sig mod den Tanke, at en af hendes stolteste Drømme var gaaet i Opfyldelse for hende. En Mand, ovenikøbet en Kriger og Adelsmand, der for hendes Skyld havde berøvet sig Livet!

Hun spurgte ham, om han havde hørt, hvad der var sket, og om han ikke var dybt rystet. Han havde jo truffet Løjtnant v. Hacke, ikke sandt? Hr. Hacke var et meget usædvanligt Menneske. Men Livet havde ikke været god imod ham. Tiden var ikke for stort anlagte Personligheder. Derfor havde man heller ikke kunnet ønske noget bedre for ham, end hvad der nu var sket. Han havde jo været saa ene, Stakkel! Intet Hjem. Ingen virkelige Venner. Og saa fattig — aa, saa grænseløs fattig trods sin fornemme Fødsel og sine mange rige Slægtninge. Nej, det var kun godt, at han slap for nye Ydmygelser. Folk havde sagt, at han var ekscentrisk, og det var han vel ogsaa. Men han havde jo faaet saa mange Saar i Krigen. Ogsaa i Hovedet. Men nu havde han

Fred. Og han havde faaet en smuk Død. O, der var noget stort og skønt ved Døden, naar den saaledes var et Menneskes frivillige Værk!

Da Kandidaten rejste sig for at sige Farvel, tog hun som i Distraktion hans fremstrakte Haand mellem begge sine og betragtede ham en Stund i Tavshed.

»Hvor gammel er De i Grunden?«

»Treogtyve.«

»Boer De i København?«

»Ja.«

»Og nu vil De rejse? Har De ikke Tid længere for Deres Forretninger?«

»Nej, jeg maa nødvendigvis til København.«

»Ja ja, — saa Farvel da!« sagde hun som krænket, slap hans Haand og vendte sig mod Vinduet.

Faa Minutter efter sad han i Vognen og kørte ud gennem Porten. Foran ham laa den store, tomme Hede.

VIII

Her ender denne Beretning om en moderne Johan v. Ehrenpreis og hans Grethes tragiske Kærlighed. Der staar kun tilbage at give den taalmodige Læser et Par spredte Meddelelser om de andre optrædende Personers senere Livsskæbne.

Nogen Tid efter sin Tilbagekomst til København modtog Kandidaten et (ufrankeret) Brev fra Hr. cand. phil. Huslærer Langer, af hvem han havde udbedt sig lidt Underretning om, hvorledes Forholdene paa Storgaarden udviklede sig. Den gamle Studenterforeningsmand sendte ham ti tætskrevne Sider med en humoristisk Skildring af Løjtnantens Begragravelse. Han fortalte om det store Følge, der havde fyldt Kirken, og om de tilstedeværende unge Damer, der var saa grebne under Præstens Tale og hulkede saa hjerteligt, at man kunde høre den ene Korsetfjeder efter den anden springe rundtom i Stolestaderne.

Om Fru Lindemark erfarede Kandidaten flere Aar efter ad anden Vej, at hun overraskende hurtigt havde glemt sin store Kærlighed, for hvis Skyld hun havde bragt Storgaarden i Vanry og gjort Mand og Børn hjemløse. Efter v. Hackes Død var Moderfølelsen vaagnet hos hende, og hun havde ladet Børnene kalde hjem. I Forholdet til Manden skete der derimod ingen Forandring. Hun vedblev at skamme sig over ham, følte sig forsmædeligt bundet til en Trællenatur, der ved Underfundighed og lumsk Forstillelse havde faaet hende i sin Magt. En Tid var hun bleven stærkt religiøs grebet. Hun, som tidligere havde ringeagtet Præsterne, forsømte aldrig at køre den lange Vej til Kirken, hvordan Vejret saa var. I den gamle, svagelige Provsts Forfald blev Tjenesten nemlig besørget af en rødkindet, bondefødt Kapellan, i hvem hun absolut vilde se en Helgen, der var forudbestemt til at blive Martyr for Kirkens Sag; og det var nok ikke langt fra, at hun havde faaet bibragt Manden selv den samme Tro paa et ophøjet Kald. Der blev i det hele snakket en Del om dem rundtom paa Egnen. Indtil han en skøn Dag til hendes frygtelige Skuffelse giftede sig med en velhavende Gaard-

mandsdatter og i Stedet for at søge Døden paa Missionsmarken lod sig anbringe i et fedt Boghvedekald paa Fyn. Som hun ældedes, sank hun mere og mere ned i en Sløvhedstilstand, der havde Karakter af Sindssyge. Det fortaltes, at hun for det meste sad ved Vinduet oppe i sin lille Stue og stirrede ud over Heden med et tomt, ligesom udslukt Blik.

Den lille Katharinas Skæbne havde Kandidaten bedre Lejlighed til at kontrollere ved Selvsyn. København er jo nok en stor By, men dog ikke større, end at man i Sporvogne og slige Steder altid udsætter sig for at træffe de Folk, man helst vil undgaa.

Hin Morgen, da Kandidaten kørte bort fra Storgaarden og saae den store, tomme Hede ligge foran sig, havde han spurgt sig selv: Hvad nu? Og hvorhen? . . . Tilbage til Katharina? Retur til den minderige Puf i Kabinettet, til hendes jomfruelige Omfavnelser, til hendes Fars daarlige Cigarer og Moderens Kødgryder? I Grunden tvivlede han ikke om, at hun vilde tilgive ham, naar han aabent skriftede for hende og tilstod sin Vildfarelse. Og naar de giftede sig, beredtes der ham en rolig og behagelig Tilværelse, som gjorde ham det muligt ganske at ofre sig for sit Digter-

kald. Katharina var jo nemlig ikke alene en sød og huslig Pige, der ligesom hendes Mor kunde blive en eksemplarisk Hustru; hun var desuden et godt Parti, hvad han i sin Tid havde forvisset sig om ved at slaa efter i Skattebogen.

Alligevel følte han sig ikke ganske tilfredsstillet af disse Fremtidsudsigter. Trods alt, hvad han hjembragte af bitter Erfaring fra sin Opdagelsesrejse til Eventyrets Land, var der stadig noget ved en saadan Hverdags-Idyl, som ikke rigtig vilde smage ham. Han havde nu engang ulykkeligvis faaet Djævelen i Kroppen og kunde ikke svede ham af sig i et Ægteskab. Desuden trøstede Katharina sig saa hurtigt, at han knap fik Tid til fornyede Overvejelser. Efter en Sørgetid paa tre Maaneder forlovede hun sig med en Urtekræmmer paa Gammelholm. I mange Aar lod hun, som om hun ikke saae ham, naar de mødtes. Og var hun ledsaget af sin Mand, trykkede hun sig smilende ind til ham i et forstilt Ømhedsanfald. Senere, da hun var bleven en Kone oppe i Trediverne, matroneagtig af Skikkelse og Optræden ligesom sin Mor, gengældte hun en Dag hans ærbødige Hilsen med stor Højtidelighed. Nogen Tid derefter,

en Juleaftensdag, da de tilfældig mødtes i en overfyldt Butik, vekslede de et Par Ord om Vejret og det skrækkelige Føre, hvorefter hun gav ham Haanden. Han forstod, det skulde betyde, at hun havde tilgivet.

Hvad nu sluttelig Kandidaten selv angaar, da er det paa Tide at aabenbare, hvad den tænksomme Læser vel forøvrigt allerede har forstaaet, at det er ham, der har nedskrevet denne lille Erindring fra sine unge Dage. Tillad mig altsaa at kaste min Forklædning og forestille mig som Bogens Forfatter, uværdige Magister Glob, fyrretyve Aar gammel, skaldet, ugift, altsaa ogsaa uden andre Hovedprydelser, Timelærer og Skolebogsforfatter med en lille Ansættelse ved et af de københavnske Biblioteker. At jeg ved Siden heraf har trængt mig ind i Skønliteraturen og derved har haft det Uheld at opvække Uvilje hos de virkelige, langhaarede Poeter af Guds og Recensenternes Naade, vil maaske være en Del af Læseverdenen bekendt. Jeg nævner det i al Beskedenhed, og føler godt, at der tiltrænges en Undskyldning, naar jeg nu igen drister mig til at angle efter det bogkøbende Publikums velvillige Opmærksomhed og ulej-

lige Kritiken med denne Ubetydelighed fra min Haand.

Hvad iøvrigt mig selv og mit lidet interessante Livsløb angaar, saa behøver jeg næppe at tilføje mere. Dersom min ærede Læser er bosiddende i København og en Morgenstund ved Nitiden tilfældigvis skulde faa Øje paa en bebrillet Herre, der i største Hast smutter omkring Hjørnet af Klosterstræde med en Pakke Stilebøger under Armen — saa er det mig, der er paa Vej til Skolen. Eller kommer De ved Middagstid ind paa det kgl. Bibliotek for at laane en Bog, saa skal den konfuseste af de to-tre konfuse, som her i Embeds Medfør overfuser Publikum, efter Sigende — jeg beklager det! — ogsaa være mig. Og dersom De endelig en silde Nattetime gaar gennem den øde, genlydende Nørregade og i et ellers mørkt Hus ser et oplyst Vindu højt oppe under Taget, saa er det atter mig, Magister Glob, der staar deroppe ved Skrivepulten med en Pen i Haanden og drømmer . . . drømmer om en ny Tid og en ny Slægt, der ikke forveksler Hysteri med Temperament og Lidenskab; der ikke behager sig i at tremulere paa Livets Højsangstoner, ikke formasteligt leger med de store Passioner, men bøjer sig ind under

dem som under et Kors eller tillidsfuldt lader sig løfte af dem ligesom de smaa Fugle, der rider over høje Bjergtinder paa Ørnens Ryg, . . . drømmer, mens jeg staar dukket over Pulten, med Tevandskoppen foran mig, og yder mit beskedne Bidrag til en saadan Fremtidsslægts Opstaaen ved at rette Stile, forfatte Bogkataloger og nu og da, som en anden Hr. Klattemand, at nedskrive saadanne smaa belærende og moraliserende Erindringer fra mit eget Liv . . . for ikke at tale om mit længe bebudede græske Glossarium til Skolebrug og Hjemmeøvelse, som nu endelig nærmer sig sin Fuldendelse og hermed paa Forhaand tør være alle Interesserede ærbødigst anbefalet. —

KØBENHAVN - GRÆBES BOGTRYKKERI
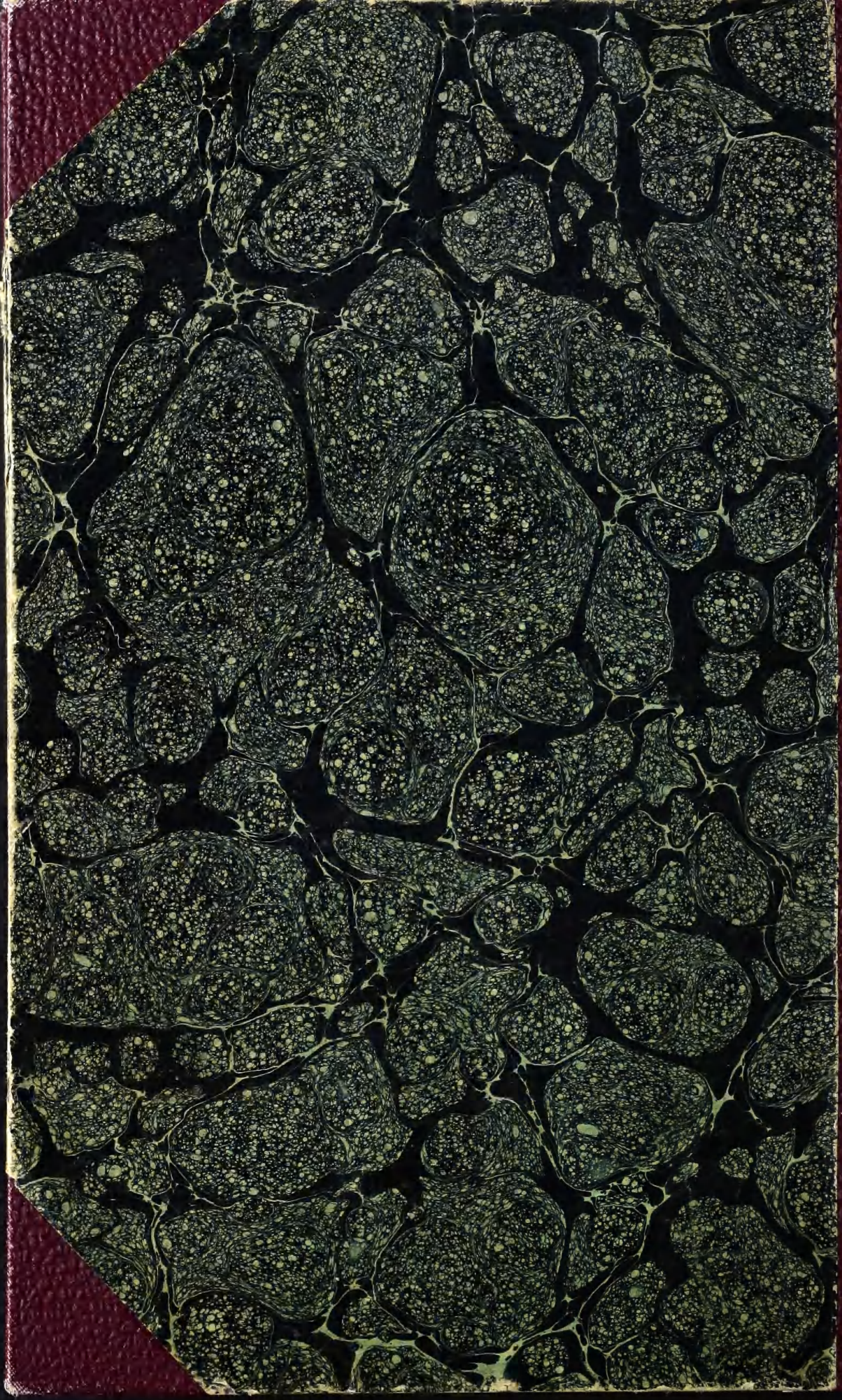
J. V. RODES
EFTFLG.
J. SKRÆM